au
arkitektuurinet

100 SKABAA STADISSA

Lue lisää >> 100skabaa.fi

Teksti: Minnamaria Koskela Kuva: Anna Heikinheimo

SAFA 125 -juhlavuoden kunniaksi Helsingin keskustan arkkitehtuurikilpailuista on koottu virtuaalinen näyttely, 100 Skabaa Stadissa. Näyttely yhdistää arkkitehtuurin ja kilpailut henkilökohtaisiin stadilaisiin tarinoihin. Neljännen tarinan kertoo näyttelijä Seela Sella.

– Mun mielestä rakennuksen pitää ruokkia esteettistä silmää eikä pelkästään olla tila, josta mennään sisään ja ulos.

Sella on pitkän uransa aikana ehtinyt työskennellä monissa teattereissa eri puolilla Suomea, mutta rakkaimmaksi työpaikaksi ja -yhteisöksi on muodostunut Suomen Kansallisteatteri.

– Tykkään näytellä tällaisessa vanhanaikaisessa teatterissa, jossa koko rakennus huokuu historiaa. Täällä on ihan erityinen tunnelma ja oma viehätyksensä. Rakastan rakennuksen yksityiskohtia, kuten ensimmäisen parven lämpiön lyijylasimaalauksia, henkilökunnan puolen rappukäytävien seinäornamentteja, suuren näyttämön kattoa… Niiden värit ovat upeita ja niin tarkkaan harkittuja!

Koko artikkeli on luettavissa osoitteessa 100skabaa.fi.

Näyttelyyn >> navi.finnisharchitecture.fi

Suomi Finland 100

SAFA 125

LEENA ROSSI
SAFAn puheenjohtaja

> EI UNOHDETA PITÄÄ HUOLTA TÄRKEIMMISTÄ: INHIMILLISYYDESTÄ, ITSESTÄMME JA IHMISISTÄ YMPÄRILLÄMME.

Hyvää huomista, SAFA

Viime viikkojen ajan maailma on ollut sinivalkoinen. Suomen juhlavuoden itsenäisyyspäivä on takana, samalla myös SAFA 125 -juhlavuosi kääntyy kohti loppuaan. Takana on kolme vuotta SAFAn puheenjohtajana, neljä vuotta varapuheenjohtajana ja yhteensä seitsemän vuotta hallituksen jäsenenä. On hienoa, haikeaakin, päättää monivuotinen arki SAFAssa juhlavuoteen.

Suomen rakentaminen ja asuntotuotanto ovat huippulukemissaan. Kaupunkiseuduilla on otettu käyttöön ja suunnitellaan yhä uusia, merkittäviä joukkoliikenneinvestointeja ja kokonaisia kaupunginosia. Puurakentamisen osuus rakentamisesta kasvaa. Samalla kun rakennettua kansallisvarallisuutta on mitä parhain menetelmin ja tuloksin korjattu, yhä useammin sitä myös puretaan.

Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus käynnistyi. Kaavoitusprosessit ovat pidempiä mutta tehokkaampia kuin aiemmin. Pääministeri asetti työryhmän valmistelemaan Terveiden tilojen vuosikymmen -toimenpideohjelmaa. Arkkitehtien työtilanne on erinomainen. Kaavoituksessa ja uudisrakentamisessa on osaajapulaa. Yhä useampi arkkitehti kokee riittämättömyyttä liiankin suuren työmäärän edessä.

Kolmessa vuodessa SAFAn perustama Arkkitehtuurin Finlandia -palkinto on vakiinnuttanut asemansa. SAFA on liittynyt KIRA-foorumiin. Liitto aktivoitui sosiaalisessa mediassa ja perusti oman blogin. Vastavalmistuneen arkkitehdin ammatillisia valmiuksia kehittävän lisäkoulutuksen pilotoinnin valmistelu on pitkällä. SAFA palkkasi opiskelija-asiamiehen, ja perustettiin opiskelijoiden oma alaosasto O-SAFA. SAFAn liittovaltuusto otti myönteisen kannan opiskelijoiden äänioikeuteen. Uuden, palveluja parantavan jäsenrekisterin käyttöönotto on alkanut. SAFAn jäseniä on noin kaksisataa enemmän kuin kolme vuotta sitten.

Juhlavuoden päätteeksi SAFA, Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL ja Arkkitehtuurin tiedotuskeskus Archinfo muuttivat uusiin, yhteisiin tiloihin osoitteessa Malminkatu 30. Tervetuloa tammikuussa uusiin tiloihin tapaamaan uutta puheenjohtajaa ja aloittamaan uutta vuotta. *Arkkitehti*-lehden uusi päätoimittaja aloittaa tehtävässään vuodenvaihteessa. Kilpailutoiminta on vilkasta. Viime ja sitä edellisenä vuonna järjestettiin kaksi kaikkien aikojen eniten ehdotuksia kerännyttä kilpailua.

Ei unohdeta ihmistä

Arkkitehdin työn varjopuolia ei pidä puuteroida säihkeeltä piiloon. Yksi mieleenpainuvimmista puheenvuoroista tänä vuonna oli Architectan 75-vuotisseminaarissa Yalen yliopiston varadekaani **Peggy Deamerin** tasa-arvoa käsitellyt puhe. Sen jälkeen kollega **Aija Staffansin** johtama paneeli keskusteli arkkitehdin työn tulevaisuudesta, tilaajan ja suunnittelijan arvojen yhteensopivuudesta ja -sopimattomuudesta, kiusaamisesta, vähättelystä, hyvästä johtamisesta, itsetunnosta ja onnistumisista. ”Hei, siellähän puhuttiin ääneen meidän työstä”, totesi kollega tyytyväisenä tämän jälkeen.

Lämpimät kiitokset menneistä vuorovaikutuksen vuosista ja hyvää huomista teille kaikille safalaisille, yhteistyökumppaneille ja SAFAn toimistolle! Ei unohdeta pitää huolta tärkeimmistä: inhimillisyydestä, itsestämme ja ihmisistä ympärillämme.

ART MEETS MATERIAL DESIGN.

DURAT®

PALACE

EARLY 2018

www.durat.com

au arkkitehtiuutiset
12 | 2017

3 **PÄÄKIRJOITUS**
Hyvää huomista, SAFA *Leena Rossi*

6 **HAASTATTELU**
Hieman idealismia peliin *Jonas Malmberg*

10 **TAPAHTUMAT**
10 **Kiinteistö- ja rakentamisalan muuntautumiskyky testissä** *Päivi Virtanen*
12 **Virkatyö muutoksen kourissa** *Erja Väyrynen*
14 **Syyrian jälleenrakentaminen yhteisöllisyyttä vahvistaen** *Minnamaria Koskela*
18 **Vallankumouksen nostalgiaa** *Tatu Ahlroos*

20 **KOLUMNI**
Kuinkas sitten kävikään? *Osmo Lappo*

24 **KILPAILUT**
24 **Saaristoluonto inspiroi Kruunuvuorenrannassa** *Ilmari Lahdelma*
28 **Viisaan liikkumisen kortteli Oulunkylään** *Pirjo Sanaksenaho*
32 **Malminkartanonhuippu saa uusia naapureita** *Marja Sopanen*
36 **Kaartin kortteli täydentyy kokonaisuudeksi** *Pirjo Sanaksenaho*

40 **EUROPAN**
40 **Europan 14 -foorumi jalkautui Helsinkiin** *Anri Linden*
42 **Europan 14 ratkesi** *Antti Lehto, Riikka Kuittinen, Johanna Palomäki ja Johanna Vuorinen*

50 **MUISTOKIRJOITUS**
Jaakko Laapotti 1931–2017 *Esko Kahri ja Tuomo Siitonen*

ILMESTYY: vko 51
12 numeroa vuodessa
Vuodesta 1949
ISSN 0044-8915
Aikakauslehtien liiton jäsen
SAFAn, MARK:n, ATL:n ja
SUM:n uutis- ja tiedotuslehti

JULKAISIJA:
Suomen Arkkitehtiliitto –
Finlands Arkitektförbund ry SAFA
Malminkatu 30, 00100 Helsinki
puh. 09 584 448, fax 09 5844 4222
au@safa.fi, au.safa.fi, @au_uutiset

PÄÄTOIMITTAJA:
Paula Huotelin
paula.huotelin@safa.fi
puh. 040 556 2827

TOIMITUSSIHTEERI:
Anne Haatainen
au@safa.fi, puh. 040 169 2213
Avustaja: Riina Behl
Toimittaja: Päivi Virtanen
Ulkoasu: Anne Haatainen

Paino: Lönnberg Print & Promo

LEHTITILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET:
TILAAJAT: julkaisut@safa.fi
puh. 09 5844 4221
JÄSENET: jasenasiat@safa.fi

ILMOITUSMYYNTI:
Jussi Piha, puh. 050 522 5475
Timo Lepistö, puh. 044 534 9878
etunimi.sukunimi@saarsalo.fi

KANSIKUVA:
Aalto-yliopiston metroasema Otaniemessä, Arkkitehtitoimisto ALA, vuosi 2017.
Kuva Tuomas Uusheimo.

Ilmoitusaineiston jättöajat: au.safa.fi

ILMESTYMISAJAT:

Nro	*Ilmoitusaineisto	Ilmestyy
1|2018	8.1.	25.1.
2|2018	5.2.	22.2.
3|2018	5.3.	22.3.
4|2018	3.4.	19.4.
5|2018	7.5.	24.5.
6–7|2018	4.6.	21.6.

*(Ilmoitusvaraukset viikkoa ennen ja toimitettava aineisto kahta viikkoa aikaisemmin.)

JUKKA SAVOLAINEN

> TEEMME TOIMISTOSSAMME SUOMALAISTA ARKKITEHTUURIA, VAIKKA KOHTEEMME OLISIKIN ULKOMAILLA. ARKKITEHTI VIE AINA MUKANAAN PALAN KOTIMAATAAN.

Hieman idealismia peliin

Professori Rainer Mahlamäelle myönnettiin marraskuussa Prinssi Eugen -mitali, pohjoismainen tunnustus merkittävästä taiteellisesta työstä. Professori kertoi toimistollaan Helsingin Mestaritalossa ajatuksiaan suomalaisesta nykyarkkitehtuurista ja alan tilasta.

Suomalaisen nykyarkkitehtuurin tila on herättänyt kansainvälistäkin keskustelua. Meitä on viimeaikaisessa lehtikirjoittelussa moitittu jopa apinoinnista. Onko kysymys kansallisesta arkkitehtuurista vanhentunut? Entä kuinka suomalainen arkkitehtuuri voi?

– Ajatus kansallisesta arkkitehtuurista liittyi itsenäisyyteen 1800–1900-lukujen taitteessa tai sotienjälkeiseen jälleenrakentamisen aikaan. Arkkitehtuuri ja muut taiteet tukivat tuolloisia päämääriä. Enää kansallisuusaate ei ole samalla tavalla ajankohtainen.

Sen sijaan suomalainen – eli Suomen kulttuurialueelle suomalaisten suunnittelijoiden tekemä – arkkitehtuuri on aina ajankohtainen kysymys: sillä on kansainvälisesti tunnustettu erityinen rooli ja merkitys. Ainahan täällä on oltu vaikutteille alttiita. Teemme toimistossamme suomalaista arkkitehtuuria, vaikka kohteemme olisikin ulkomailla. Arkkitehti vie aina mukanaan palan kotimaataan.

Onnistunut arkkitehtuuri tunnistaa historian, paikalliset rakentamisen mahdollisuudet ja erityispiirteet sekä ilmaston. Ymmärrän viimeaikaista kritiikkiä. Esimerkiksi 1950–1960-lukujen kultakaudella Suomeen kohosi monia ilmaisuvoimaisia, mutta samalla ”täkäläisiä” rakennuksia. Voi hyvinkin kysyä, olemmeko edistyneet tuosta ajasta. Toisaalta eri aikakausia ei voi suoraan verrata toisiinsa, vaan kaikkina aikoina syntyy oman aikansa kiinnostavaa rakentamista. Aika tekee tehtävänsä, ja arkkitehtuurin todellinen laatu nähdään vasta myöhemmin.

Rakentamisen nykytila Suomessa on aika surullinen. Keskustelua dominoi home. Rakentamisen menetelmät eivät ole vuosikymmeniin juurikaan kehittyneet. Suomalainen rakentamiskulttuuri ei mahdollista pelkistettyyn ilmaisuun ja rakentamisen tarkkuuteen perustuvaa arkkitehtuuria. Silti meillä syntyy laadukasta arkkitehtuuria, jota tekevät nyt laajalla rintamalla monet 1960–1970-luvuilla syntyneet suunnittelijat.

Esimerkiksi Helsingin Sanomat on viime aikoina julkaissut kollegoiden mielipidekirjoituksia arkkitehdin roolista. Millaisia ajatuksia ne herättävät?

– Arkkitehdin ammatti on vastuullinen. Samanaikaisesti tulee luoda esteettisesti, ekologisesti ja toiminnallisesti kestävää ympäristöä. Tekemisen prosessit ovat muuttuneet, ja valitettavasti aikaa arkkitehtonisen idean kehittelylle jää yhä vähemmän. Tuntuu, että suunnittelutoimeksiannon alkaessa pitää melkeinpä olla ajatus valmiina. Nykyaikainen tiedonvälitys tukee myös osaltaan kritiikitöntä ideoiden poimimista.

Trendit näkyvät varsinkin kerrostalojen julkisivuissa, joissa muoti tuntuu muuttuvan parin vuoden välein. Osin tästä syystä esimerkiksi tuossa selkämme takana oleva Jätkäsaari on runsaista suunnitteluponnisteluista huolimatta sekava, jopa kakofoninen. Raha ja vauraus näkyvät. Materiaalien runsaus hallitsee monia uudisalueita, ja suunnittelussa etäännytään helposti pidättyvyyden hyveestä, joka on perinteisesti liittynyt hyvään suomalaiseen arkkitehtuuriin.

Arkkitehdin tulee kaikenlaisissa projekteissa edelleen olla suunnittelun päämies ja tuoda rakennushankkeeseen visionääristä otetta, jotta arkkitehtuurissa päästään arjen yläpuolelle. Yhä laajeneva konsulttien ja asiantuntijoiden joukko tarvitsee arkkitehdin koossapitävän voiman.

JONAS MALMBERG

> KYLLÄ YLITEHOKKAITA PIKKUASUNTOJA SAA JA PITÄÄKIN LUONNOSTELLA AMMATILLISENA HAASTEENA JA HARJOITUKSENA, MUTTA TOIVOISIN NIIDEN PYSYVÄN PÖYTÄLAATIKKORUNOILUNA.

Miksi arkkitehtien ja yleisön näkemykset laadukkaasta ympäristöstä erkanevat jatkuvasti?

– Yleisön ja arkkitehtien esteettisten mieltymysten välirikko on nähdäkseni leimannut koko modernia aikaa. Tämä on pohdiskelun paikka. Usein arkkitehtuurista on puuttunut emotionaalinen puoli. Arkkitehtuuri avautuu – jos on avautuakseen – hetkellisessä kokemuksessa. Toisaalta aika parantaa haavoja. Monia nykyään rakastettuja moderneja rakennuksia tai asuinalueita on aikanaan vaadittu jopa purettaviksi. Arkkitehdin täytyy piirtää talo seuraten omaa maailmankuvaansa, ja aitoa arkkitehtuuria syntyy vain, kun suunnittelija saa tuoda taloon oman minuutensa. ”Suunnittelun ohjaus” on kammottava ilmaus.

Kirjoittelua rakentamisesta johtavat nyt laatutekijät ja sisäilmakysymykset. Ne ovat tärkeitä, mutta peittävät alleen laajemman arkkitehtuurikeskustelun. Suomessa laajalle keskustelulle ei ole edes kanavaa, on melkeinpä ainoastaan yksittäisiä kirjoituksia yleisönosastoilla. Lisäksi tuntuu, että Suomessa arkkitehtuuriksi mielletään vain merkkirakennukset, eikä meillä ole vakiintunutta uutisointia rakennetusta ympäristöstä tai arkkitehtuurista. Siten ihmiset eivät vaadi – eivätkä voi osatakaan vaatia – arkkitehtuurilta mitään.

Ihannetilanteessa valtamediassa olisi viikoittain esimerkiksi uusien alueiden esittelyitä ja uudisrakennusten kommentointia, johon ammattikuntakin osallistuisi. *Helsingin Sanomat* on parantanut otettaan, ja *Arkkitehti*-lehtikin on pitänyt puolensa, mutta se ei riitä. Monissa muissa maissa rakennetusta ympäristöstä käydään vilkasta ja jatkuvaa keskustelua.

Asuntorakentamisesta media on nostanut esille minimiasunnon, joka on jo sata vuotta ollut arkkitehteja inspiroiva sormileikki. Se on ideana kiehtova – käytäntöön vietynä vaarallinen. Nykyinen miniasuntointoilu on seurausta ylikalliista asumisesta. Kyllä ylitehokkaita pikkuasuntoja saa ja pitääkin luonnostella ammatillisena haasteena ja harjoituksena, mutta toivoisin niiden pysyvän pöytälaatikkorunoiluna.

Olet ollut suunnittelutyön rinnalla opettajana ja arkkitehtuurin professorina jo pari vuosikymmentä. Kuinka se on vaikuttanut suunnitelmiisi? Millaisia haasteita näet arkkitehtuurin opetuksessa?

– Nämä erilaiset roolit, joissa olen toiminut osin samanaikaisestikin, kietoutuvat toisiinsa. En osaa erotella toisistaan suunnittelua, opetustyötä, luennointia tai vaikkapa taannoista SAFAn puheenjohtajuutta. Tosin nyt alkaa olla aika keskittyä vain suunnittelutyöhön.

Mielestäni arkkitehdin on arvokasta nähdä maailmaa eri tavoin ja tehdä muutakin kuin varsinaista suunnittelutyötä, elämänpiiri ei saa supistua liikaa. Yliopisto on ollut minulle henkisesti rikas paikka, professuuri on avannut myös monia arvokkaita ammatillisia yhteyksiä.

KUKA?

- Rainer Mahlamäki, syntynyt vuonna 1956.
- Valmistunut arkkitehdiksi Tampereen teknillisestä yliopistosta vuonna 1986.
- Arkkitehtitoimisto 8 Studio 1986–1993; Arkkitehtitoimisto Kaira–Lahdelma–Mahlamäki 1992–1997; Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki 1997–.
- Arkkitehtuurin professori Oulun yliopistossa vuodesta 1997 alkaen.
- Suomen rakennustaiteen museon hallituksen puheenjohtaja 2001–2006; SAFAn puheenjohtaja 2007–2011.
- Taiteen Nuori Suomi -palkinto 1996 (Mikko Kairan ja Ilmari Lahdelman kanssa); Taiteen Suomi-palkinto 2008 (Ilmari Lahdelman kanssa); Arkkitehtuurin Finlandia -palkinto Puolan juutalaisten historian museolle 2014; Prinssi Eugen -mitali (Ruotsi) 2017.

Yliopistomaailmassa on menossa vaikea murroskausi. Uusilta professoreilta vaaditaan väitöskirjoja, koska tutkimusta edellytetään myös arkkitehtuurin yksiköiltä. Samalla voi olla mahdoton yhtälö löytää Suomesta tai maailmaltakaan riittävästi sellaisia henkilöitä, joilla on sekä tutkimustausta että vankka käytännön perehtyneisyys. Opetuksen monipuolisuuden ja laadun vuoksi on kyettävä löytämään järjestely, jossa väitelleiden rinnalla on edelleen käytännön osaajia.

Olet tehnyt suunnittelutyötä jo neljällä vuosikymmenellä. Onko jokin kohteistasi painunut erityisesti mieleen?

– Toimistoni, joissa olen ollut osakkaana, ovat aina olleet studioita, olemme tehneet erityyppisiä ja -mittakaavaisia hankkeita. Pääosin kaikista on hyvät muistot, jotkut ovat onnistuneet paremmin ja toiset hieman huonommin. Työurani on rakentunut askel askeleelta: Kaustisten kansanmusiikkikeskus ja Metsämuseo Lusto olivat aikanaan tärkeitä ja avasivat uusia mahdollisuuksia.

Viimeaikaisista töistä Puolan juutalaisten historian museo on ollut monessakin mielessä hyvin poikkeuksellinen, ja se on poikinut kansainvälisiä kilpailukutsuja sekä yhden museorakennuksen suoran toimeksiannon Liettuaan. On ollut kunniakasta mitellä samoissa kutsukilpailuissa maailmankuulujen arkkitehtitoimistojen rinnalla – tänä vuonnakin Lontoossa ja Pietarissa. Nämä hankkeet ja kilpailut ovat olleet historiaorientoituneita, joten maailmansotien välisistä tapahtumista on virinnyt minulle melkeinpä uusi harrastus.

Aika ajoin kuulee puhuttavan ulkomaiden suunnittelumarkkinoille menemisestä. Ei niille voi vain mennä, vaan kansainvälistyminen on pitkän työn tulosta. Tarvitaan myös hieman tuuria: on voitettava oikea kilpailu.

Suomalainen arkkitehtuuri on vahva brändi, mutta silti suomalaisarkkitehtien täytyy miettiä, mitä todella voimme tarjota. Maailmalla on valtavasti taitavia tekijöitä – pelkästään Euroopan alueella satoja hyviä toimistoja. Maailmalla vastuut ja odotukset voivat yllättää. Kotimaassa meillä on vakiintuneet tekemisen tavat. Tullaan takaisin suomalaisuuteen: suomalainen osaa lukea suomalaista.

SAFAn juhlavuoden päätteeksi: mikä on liiton merkitys tulevaisuudessa?

– Ammattikunnassa on edelleen koheesiota ja kiinnostusta yhteistä asiaamme kohtaan. Samanaikaisesti individualistinen ajattelutapa vahvistuu, eikä yhdistystoiminta ole houkuttelevaa. SAFAn tavoitetta on osattava säätää, on nähtävä pidemmälle tulevaisuuteen. Muutoin käy kuten joillekin poliittisille puolueille: aika ajaa ohi tai tekee tarpeettomaksi.

> AIKA AJOIN KUULEE PUHUTTAVAN ULKOMAIDEN SUUNNITTELUMARKKINOILLE MENEMISESTÄ. EI NIILLE VOI VAIN MENNÄ, VAAN KANSAINVÄLISTYMINEN ON PITKÄN TYÖN TULOSTA.

SAFAn ja sen julkaisujen tehtävä nyt ja tulevaisuudessa on varjella arkkitehtuurin sisältöarvoja – hieman enemmän idealismia peliin, keskustelun avauksia ja kannanottoja. SAFA voisi edistää keskustelukulttuuria ja luoda vuorovaikutusta myös kansalaisten suuntaan. Lisäksi joidenkin vuosikymmenten takainen arkkitehtien välinen debatti on vaiennut, ja jopa poleeminen sananvaihto olisi tarpeen.

Viimeaikainen uutisointi toimistojen taloudellisesta menestyksestä on toki hienoa luettavaa, mutta numerot ovat tylsiä. SAFAn tehtävä on pitää arkkitehtien laaja joukko koossa, mikä onnistuu vain, jos meillä on yhteinen ja innostava foorumi – siinä SAFAlle roolia.

Jonas Malmberg

Jan Vapaavuori.

Kiinteistö- ja rakennusalan muuntautumiskyky testissä

Kaupungistumisen vauhtia ei voi kiistää. Vuoteen 2050 mennessä 66 prosentin maailman kaikista ihmisistä arvioidaan asuvan kaupunkiseuduilla. Toisaalta digitalisaatio muovaa asiakaskäyttäytymistä alalla kuin alalla. Vuotuisessa KIRA-foorumissa pohdittiin tällä kertaa erityisesti sitä, miten kiinteistö- ja rakentamisala vastaa näihin megatrendeihin.

Tarvitaan vahvaa kaupunkipolitiikkaa

Helsingin pormestari **Jan Vapaavuori** on ottanut näkyvästi kantaa vahvan kaupunkipolitiikan puolesta. Vapaavuori peräänkuulutti puheenvuorossaan reipasta keskustelua kaupunkipolitiikasta: kaupunkien menestys on Suomen menestyksen tae. Reaktiivisesta kaupunkipolitiikasta olisi vihdoin siirryttävä kohti proaktiivista toimintaa.

– Helsinki on kasvanut vuosittain noin 7 000–8 000 asukkaalla, ja tänä vuonna kasvu voi jopa ylittää 10 000 uuden asukkaan rajan, Vapaavuori totesi.

Helsingin tavoite uudessa strategiassa on kunnianhimoisesti tulla maailman toimivimmaksi kaupungiksi. Siinä ei onnistuta, ellei myös kiinteistö- ja rakentamisala kykene uudistumaan.

– Helsingissä on nyt käynnissä peräti kolmetoista aluerakentamishanketta. Uusien kaupunginosien infrastruktuuriin investoidaan ensi vuonna historiallisen paljon.

Oppia finanssialalta

OP:n pääjohtaja **Reijo Karhinen** sai aiemmin tänä syksynä valita vuoden 2017 Arkkitehtuurin Finlandia -voittajan. Jo tuo valinta osoitti, että erityisen lähellä Karhisen sydäntä on muuntautumiskyky, mistä Aalto-yliopiston Harald Herlin -oppimiskeskuksen peruskorjaus on erinomainen esimerkki. KIRA-foorumin esityksessään Karhinen keskittyikin Suomen muuntautumiskyvyn arviointiin.

– Suomi on paalupaikalla neljännessä teollisessa vallankumouksessa. Mutta pysymmekö vauhdissa vai päästämmekö muut ohi digitalisaatiokilpailussa? Karhinen haastoi.

Digitalisaatiokehitys on jo pyyhkäissyt läpi viihde-, media-, matkailu-, kaupan-, tele- ja finanssialan. OP on ollut finanssialan toimijoista kehityksen kärjessä. Karhinen muistutti, että globalisaation ja digitalisaation aiheuttamassa muutostarpeessa kyse on lopulta varsin yksinkertaisesta asiasta: asiakaskäyttäytymisen muutoksesta. Muutosvoima on kuitenkin niin voimakas ja nopea, että osa toimialoista tulee poistumaan ja uusia syntyy tilalle.

Puheenvuoron sai jo alalla kannuksia kerännyt suomalainen ohjelmistoyritys, Leanheat. Toimitusjohtaja **Jukka Aho** kertoi, miten uudenlaisilla ohjelmistoilla voidaan vähentää merkittävästi kiinteistöjen päästöjä. Energiatehokkuuden kannalta rakennuksissa piilee Ahon mukaan merkittävä mah-

Reijo Karhinen.

KIRA-Akatemian voittoisa Muuvi-ryhmä.

> SUOMI ON PAALUPAIKALLA NELJÄNNESSÄ TEOLLISESSA VALLANKUMOUKSESSA. MUTTA PYSYMMEKÖ VAUHDISSA VAI PÄÄSTÄMMEKÖ MUUT OHI DIGITALISAATIOKILPAILUSSA? – REIJO KARHINEN

KUVAT: JARI KOSTIAINEN

dollisuus: rakennuksesta saa virtuaalivoimalaitoksen, joka kerää energiaa silloin, kun se on halpaa. Leanheatin tavoitteena ovat resurssiviisaat, helposti ylläpidettävät kiinteistöt.

Parin viime vuoden ajan KIRA-foorumissa on myös esitelty uusia digitaalisia liiketoimintaideoita. KIRA-Akatemia on tarjonnut nuorille osaajille mahdollisuuden kehitellä ryhmätyönä liiketoimintaidean ja koostaa siitä tiiviin videoesityksen. Yleisö valitsi paikan päällä järjestetyssä äänestyksessä voittajaksi Muuvin, idean moduulirakenteisesta väliaikaiskylästä. Muuvin ajatuksena on hyödyntää tyhjillään olevaa tonttivarantoa ja samalla tarjota ratkaisuja erityisesti pääkaupunkiseutua vaivaavan pulaan edullisista vuokra-asunnoista. Helposti muovattavan ja liikuteltavan moduulikylän idea tuntui nerokkaalta – ainakin teoriassa.

Konsepti ja konteksti

Kansainvälinen arkkitehtuuripuheenvuoro kuultiin Snøhetta-arkkitehtitoimiston osakkaalta **Jenny B. Osuldsenilta**. Kansainvälistä mainetta niittänyt norjalaistoimisto tunnetaan vahvuudestaan sijoittaa suunnittelukohteet taitavasti osaksi maisemaa. Snøhettan tavaramerkiksi onkin noussut kohteiden erityislaatuinen yhteys ulkotilaan. Osuldsen tiivisti toimistonsa suunnittelufilosofian kahteen termiin: *concept* ja *context*.

– Rakennuksen ei pidä dominoida maisemaa, vaan sulautua luontevaksi osaksi sitä, Osuldsen muistutti.

Pieneen norjalaiseen kylään, Bålyhyn, on suunnitteilla ravintola, jossa voi nauttia illallisen meren alla. Asiakkaat pääsevät ravintolaan rannasta, josta johtaa kalteva käytävä merenpinnan alapuolelle. Ravintola tulee toimimaan aukioloaikojen ulkopuolella myös tutkimuskeskuksena, jossa meribiologit pääsevät tarkkailemaan vedenalaista elämää.

Loistava esimerkki rakennuksen ympäristöönsä tuottamasta lisäarvosta on myös Oslon oopperatalo, jonka katto toimii julkisena tilana kaupunkilaisille.

– Jokaisella kohteella on oltava kantava perusidea, joka tuo kohteeseen voimaa, vaikka itse rakennus olisi yksinkertainen, Osuldsen totesi.

Päivi Virtanen

Virkatyö muutoksen kourissa

Julkista sektoria ajetaan alas, ja normeja puretaan vauhdilla. Mitä tämä kehitys tarkoittaa virka-arkkitehtien työn kannalta?

Virka- ja toimiarkkitehdit VATA-SAFA järjesti SAFA 125 -vuoden merkeissä seminaarin, jossa pohdittiin virkatyön tulevaisuutta.

Seminaarin pääpuhujaksi oli saatu professori **Juha Siltala**, joka on tullut tunnetuksi paitsi historioitsijana myös yhteiskuntakriitikkona. Siltala tarkasteli puheenvuorossaan julkista sektoria historian valossa: onko julkinen sektori rakenteellinen riippa vai yhteistyön mahdollistaja?

Siltalan mukaan yhteiskunnassa on jatkuvasti vastakkain yksityinen ja yhteinen intressi. Kärjistäen pelkkä yksityinen intressi rakentaisi yhden suuren Dubain ja sen ympärille hökkelikyliä. Julkista sääntelyä tarvitaan määrittelemään kapitalismin ekologiset rajat. Näitä rajoja nakerretaan purkamalla valvontaa ja yksityistämällä julkisia toimintoja. Kehityksen yhtenä merkkinä Siltala näki suuntauksen, jossa entinen virkatyö on pilkottu tilaaja–tuottaja-malleiksi. Aiemman professionaalisen eetoksen on korvannut mikromanageeraus.

Siltalan termein olemme matkalla hyvinvointivaltiosta kilpailuvaltioksi. Kilpailutus luo epäluottamuksen ilmapiiriä, jossa ”laadun korvaa laatuasiakirja”. Monet tutkimukset osoittavat, että ulkoistus ja kilpailutus eivät tehosta professionaalisia palveluita samalla tavoin kuin teollista tuotantoa. Myös yleinen muutoshype, jossa muutetaan organisaatioita, kun ei voida tehdä todellisia reformeja, on tuloksetonta. Strategioita kirjoittava yläkerta irtautuu todellisuudesta, ja alakerran ammattilaiset nääntyvät strategioita jalkauttaessaan.

Ympäristöpsykologia osoittautui yhdeksi Siltalan mieliaiheeksi. Hyvässä ympäristössä hän näkee aistimusten moninaisuutta, josta on kuitenkin löydyttävä jatkuvuutta ja koherenssia. Pohdintojensa päätteeksi hän kehui arkkitehtien työn merkitystä: ”Puolustatte ihmisen toimintakyvyn ja terveyden ylläpitoa rakennetussa ympäristössä.”

KUVAT: PIA SELROOS

Seminaarin pääpuhuja Juha Siltala.

Vastapuolena vaanii yksityinen intressi, jossa yksityiseen puistoon pääsee vain klubikortilla.

Suunnittelusta strategiatasolle

Kuntaliiton kehittämispäällikkö, arkkitehti **Anne Jarva** valotti puheenvuorossaan kunnassa toimivien arkkitehtien monia rooleja. Hän kuvasi, kuinka kaupunginarkkitehtien työnkuva on muuttunut vuosien saatossa. Viime vuosikymmeninä kunnissa on selvästi korostunut kaupunkisuunnittelijoiden rooli. Arkkitehtien määrä on lisääntynyt kunnissa viime vuosiin saakka, toisin kuin valtiolla.

Kunnan koko vaikuttaa arkkitehtien asemaan kunnan hallinnossa. Pienemmissä kunnissa arkkitehti istuu johtoryhmissä ja hänellä on esittelyoikeudet. Isommissa kunnissa arkkitehdit yleensä vaikuttavat alemmilla portailla. Tulevaisuudessa Jarva näkee arkkitehdin työn siirtyvän suunnittelusta strategiatasolle. Sote-uudistuksen vähentäessä kuntien tehtäviä on mahdollista, että kiinnostus arkkitehtien työkenttään kasvaa.

Kommenttipuheenvuorossaan arkkitehti **Leena Paavilainen** Helsingin kaupungin asemakaavoitusyksiköstä totesi, että kaavoittajat ovat velkaa kuntalaisille sen, ettei vain raha määrää kaupungin kehitystä.

”Virkamiehen pitäisi voida tuottaa harkittuja päätöksiä eikä edistää pikavoittoja”, Paavilainen sanoi.

Erotuomari ja manageri

Arkkitehti **Aaro Artto** puhui normien vaikutuksesta ja virkamiesten roolista kaupunkien kehittämisessä. Hän kyseenalaisti asetelmaa, jossa byrokraatti on konna ja norminpurkaja sankari. Yleinen käsitys Suomen normien tiukkuudesta ei pidä Arton mielestä paikkaansa ainakaan hänen Tanskan-kokemuksiensa valossa.

Artto näkee virka-arkkitehdin sekä erotuomarina että managerina. On tärkeää voida luottaa siihen, että virka-arkkitehti on puolueeton ja ajaa yhteistä etua. Arton mukaan kaavoituksen ja rakennusvalvonnan suhteen kokeneita arkkitehteja tarvitaan erityisesti silloin, kun rakennuttajan ammattitaito osoittautuu ohueksi.

Artto muistutti, että aina normeja purettaessa joku haluaa oman käytäntönsä tilalle. Hän ihmetteli miniasuntoja, samoin kuin yhä korkeampia asuinkerrostaloja. Artto esitti huolensa myös kunnan kaavoitusmonopolin asemasta, kun yhä keskittyneemmät, usein kansainväliset konsultit tuovat omat toimintamallinsa kaavoitukseen.

Arvostettuja ongelmanratkaisijoita

Erityisasiantuntija **Lauri Jääskeläinen** piti Siltalan kehityskuvausta liian dystooppisena ja muistutti julkisen sektorin merkityksen olevan edelleen vahva. Kotimaisia normeja pystymme itse vähentämään, mutta toisaalta EU-oikeus on tullut rakentamiseen ryminällä.

Jääskeläinen muistutti myös siitä, että niin norminpurussa kuin maakuntauudistuksessa kyse on poliittisista päätöksistä. Hän kannustikin arkkitehteja pyrkimään itse politiikkaan vaikuttamaan. Samoin kuin Siltala, Jääskeläinen kyseenalaisti nykykäytännön, jossa julkinen sektori tilaa selvitykset ulkopuolisilta: voisi olla edullisempaa tehdä ne omana työnä.

Yleisöpuheenvuoroissa tuotiin esille, että virka-arkkitehdit ovat ongelmanratkaisijoina haluttuja asiantuntijoita, joiden lobbauksen- ja paineensietokykyä arvostetaan. Yleisöstä myös kannustettiin ottamaan nuoria kesätöihin virastoihin, jotta innostus virkatyöhön jatkuisi. VATAn puolelta muistutettiin, että ainoa pitkän tähtäimen ylläpitäjä on julkinen sektori: lyhyt tähtäin on yksityisen sektorin luonnollinen toimintatapa, ja rakennussektorilla tähtäin on yksi lyhimmistä.

Seminaarin puheenjohtaja, arkkitehti **Tuire Kujala** esitti toivomuksen, että tilaisuudessa käynnistynyt vilkas keskustelu saisi jatkoa. Eri ministeriöissä viimeiset arkkitehdit sammuttelevat valoja. Kun arkkitehteja ei enää ole valmistelemassa lainsäädäntöä, on yhdessä pohdittava, miten saataisiin arkkitehtikunta vaikuttamaan uudistettaviin säännöksiin. Hyvä ympäristö on yhteinen asiamme.

Erja Väyrynen

Mikrofonissa SAFAn tuleva puheenjohtaja Henna Helander.

Leena Paavilainen.

> VIRKAMIEHEN PITÄISI VOIDA TUOTTAA HARKITTUJA PÄÄTÖKSIÄ EIKÄ EDISTÄÄ PIKAVOITTOJA. – LEENA PAAVILAINEN

Aaro Artto.

MINNAMARIA KOSKELA

Marwa Al-Sabouni Habitare-messuilla. Taustalla kuvataiteilija Anssi Pulkkisen teos Street View (Reassembled), joka kuvaa tyypillistä syyrialaista katunäkymää, rakennusten raunioita.

Al-Sabounin suunnitelma sosiaalisesta asuntotuotannosta Baba Amrin asuinalueelle. Hän voitti ensimmäisen palkinnon YK:n järjestämässä kansainvälisessä suunnittelukilpailussa vuonna 2014, mutta suunnitelmaa ei toteutettu.

MARWA AL-SABOUNI

Al-Sabounin kotikaupungin Homsin rakennuskannasta 60 prosenttia on tuhoutunut sodassa.

MARWA AL-SABOUNI

Syyrian jälleenrakentaminen yhteisöllisyyttä vahvistaen

Arkkitehti Marwa Al-Sabouni on tutkinut konfliktien ja rakennetun ympäristön välistä yhteyttä Syyriassa. Hän korostaa, että jälleenrakentaminen tulee tehdä ihmisten ehdoilla, ei bisneksen.

Syyrialainen arkkitehti ja kirjailija **Marwa Al-Sabouni**, 36, vieraili syyskuussa Helsingissä Habitare-messuilla. Messujen pääteema oli *Huomisen koti*. Teeman yhteydessä pohdittiin kodin vastakohtaa, kodittomuutta, ja siihen kytkeytyviä ilmiöitä, kuten pakolaisuutta, maahanmuuttoa ja jälleenrakentamista.

Ilmiöt koskettavat erityisesti Syyriaa, jossa on käyty sisällissotaa lähes kuusi vuotta. Konfliktien taustalla on monia syitä, jotka liittyvät usein talouteen, politiikkaan ja uskontoon. Al-Sabounin mukaan myös arkkitehtuurilla ja kaupunkirakenteella voi olla keskeinen rooli sodan syttymisessä.

– Arkkitehtuuri voi vähentää ihmisryhmien välisiä jännitteitä, mutta Syyriassa se toimi niiden katalysaattorina. Paikan arkkitehtuurilla ja sinne asettuneen yhteisön luonteella on suora vastaavuus. Konfliktitilanteissa rakennettu ympäristö vaikuttaa siihen, hajoaako yhteisö pieniin, keskenään kiisteleviin osiin vai pysyykö se jollain tapaa kasassa.

Sodan syynä sosiaalinen eriytyminen

Syyria on Al-Sabounin mukaan ollut monikulttuurinen ja suvaitsevainen maa, jossa eri uskontokuntiin, heimoihin ja sosiaaliryhmiin kuuluvat ihmiset ovat eläneet rauhassa keske-

KODIT TARJOAVAT TURVAA, SUOJAA JA VAURAUTTA JA OVAT SITEN MUKANA YHTEISKUNTARAUHAN YLLÄPITÄMISESSÄ.

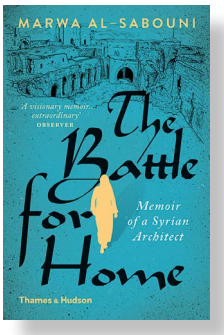

nään. Selvittääkseen, mistä kaikki viha ja aggressio ovat peräisin, hän ryhtyi tutkimaan kotikaupunkiaan Homsia, sen asuinalueita, arkkitehtuuria ja väestöä.

Tutkimuksen tuloksena syntyi kaksi teosta: väitöskirja islamilaisesta arkkitehtuurista ja sen stereotypioista sekä kirja *The Battle for Home – Memoir of a Syrian Architect*. Tutkimus osoitti, että perinteiset syyrialaiset kaupungit rakennuksineen, aukioineen ja kulkureitteineen tukevat elämäntapaa, jossa yhteisöllisyys on keskeistä.

Syyria oli Ranskan siirtomaa vuoteen 1946 asti. Ranskalaisten vaikutuksesta maassa ryhdyttiin omaksumaan modernistista ideologiaa ja suunnitteluperiaatteita, jotka konkretisoituivat rakennetussa ympäristössä. Perinteiset kokoontumispaikat, kuten aukiot, kadunkulmat ja kauppahallit eli soukit, tuhoutuivat tehokkuutta ihannoivassa kaupunkisuunnittelussa. Eri sosiaaliryhmät asutettiin toisistaan erilleen, minkä seurauksena ryhmien välinen luontainen kanssakäyminen hiipui. Uudistukset johtivat yhteisöjen pirstaloitumiseen, naapurisiteiden löystymiseen ja identiteettien heikkenemiseen.

– Minusta segregaatio eli sosiaalinen ja taloudellinen eriytyminen on keskeinen syy Syyrian sodan syttymiseen. Se taas on pitkälti seurausta epäonnistuneesta rakennetusta ympäristöstä, joka on vieraannuttanut ihmiset itsestään ja toisistaan. Taustalla on toki muitakin ongelmia, kuten korruptiota, lahjontaa, suosikkijärjestelmiä ja yleistä moraalista rappiota.

Teoksessaan *The Battle for Home* Al-Sabouni tutki asuntoalueita, niiden muotoja, moraalisia koodeja, joihin paikan luonne voi vaikuttaa inspiroivasti tai heikentävästi, sekä sitä, miten arkkitehtuuri voi määrittää kotia ja identiteettiä. Hän tuli siihen tulokseen, että arkkitehdeilla on suuri yhteiskunnallinen vastuu:

– Yhtenäinen ja toimiva kaupunkirakenne on valtavan tärkeä elämisen laadun kannalta. Kodit ovat yhteiskunnan perusyksikkö, joten asuntotuotannon laadulla on suuri merkitys. Kodit tarjoavat turvaa, suojaa ja vaurautta ja ovat siten mukana yhteiskuntarauhan ylläpitämisessä.

Jälleenrakentamisen valtava vastuu

Marwa Al-Sabouni asuu perheineen Syyrian kolmanneksi suurimmassa kaupungissa Homsissa, jonka rakennuskannasta peräti 60 prosenttia on tuhoutunut sodan seurauksena. Al-Sabounilla ja hänen arkkitehtipuolisollaan **Ghassan Jansizilla** oli oma toimisto kaupungin keskustassa. Se tuhoutui tulipalossa ensimmäisten pommitusten aikaan talvella 2011. Nykyisin toimistoa pyöritetään pienimuotoisesti kotoa käsin. Pariskunta on myös perustanut maailman ensimmäisen arabiankielisen arkkitehtuuriportaalin Arabic Gate for Architectural Newsin.

Valtaosa koulutetuista ihmisistä, kuten arkkitehdeista ja insinööreistä, on paennut maasta. Al-Sabouni ja Jansiz sen sijaan päättivät jäädä kotikaupunkiinsa vaaroista huolimatta. Mikäli kaikki kynnelle kykenevät olisivat paenneet, toivo paremmasta olisi hiipunut.

– Olemme yrittäneet elää arkea ja pitää toivoa yllä. Maamme ansaitsee paremman tulevaisuuden, ja uskon, että sen luominen on mahdollista. Kaikki riippuu siitä, miten jälleenrakentaminen toteutetaan.

Jälleenrakentaminen on jo alkanut Syyriassa, vaikka joissakin osissa maata soditaan yhä. Kyseessä on valtava bisnes, joka kiinnostaa myös kansainvälisiä sijoittajia. Jälleenrakentamista toteutetaan kahdella hyvin erilaisella tavalla: hätäapuun kuuluvana rakentamisena ja sijoitustoimintana.

– Nyt enemmän kuin koskaan aikaisemmin tarvitsemme intellektuaalista otetta suunnitteluun. Kaupunkimme, kuten koko ammattikuntammekin, on kaupunkikehittäjien ja sijoittajien käsissä. Suunnittelutehtäviä ei saa alistaa pelkästään bisnekselle.

Al-Sabounin mielestä hyvä arkkitehtuuri on sellaista, johon ihmiset voivat muodostaa tunnesiteitä ja kokea yhteenkuuluvuutta.

– Jälleenrakentamiseen liittyy valtava vastuu. Olennaista on se, että suunnitellaan rakennuksia, jotka noudattavat kestävän kehityksen periaatteita, ottavat huomioon ympäröivän luonnon ja tukevat yhteisöllistä elämäntapaa.

Minnamaria Koskela

Marwa Al-Sabouni: The Battle for Home – Memoir of a Syrian Architect. Thames & Hudson 2016. Kirja on myynnissä Akateemisessa Kirjakaupassa ja Nide-kirjakaupassa Helsingissä sekä Adlibriksen verkkokaupassa.

Arabic Gate for Architectural News löytyy osoitteesta www.arch-news.net.

ARKKITEHDIT SAFA 125 VUOTTA

KIITOS!

Suuri kiitos kaikille SAFA 125 -juhlavuoden tapahtumia järjestäneille ala- ja paikallisosastoille, jäsenille, opiskelijoille ja arkkitehdeille!

Vuoden aikana on tapahtunut paljon: on ollut seminaareja, työpajoja, keskustelutilaisuuksia ja koko perheen tapahtumia. On juhlittu alan sisällä ja suuren yleisön kesken.

Kiitokset myös lukuisille yhteistyökumppaneille, jotka ovat tukeneet Arkkitehtipäiviä ja muita tapahtumia läpi vuoden.

Kiitos juuri sinulle!

#safa125

Arkkitehtuurille uusi tila Helsingin Kamppiin

Arkkitehtuurin alan toimijat tiivistävät yhteistyötään, kun Arkkitehtuurin tiedotuskeskus Archinfo, Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ja Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL muuttivat yhteisiin tiloihin joulukuussa.

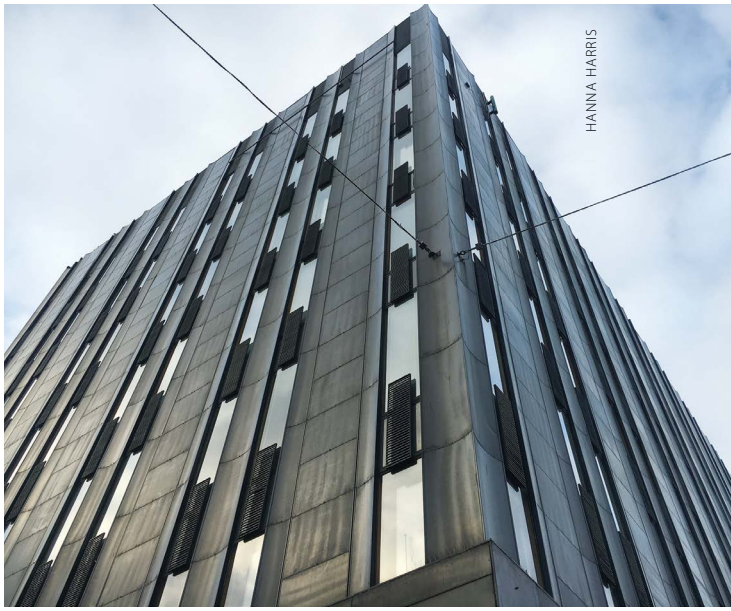

Malminkatu 30.

Saman katon alta osoitteesta Malminkatu 30 löytyvät monipuoliset kokoustilat sekä arkkitehtien ja arkkitehtitoimistojen jäsenpalvelut. Tilassa tullaan myös järjestämään säännöllisesti kaikille avoimia tilaisuuksia ja teemoitettua ohjelmaa.

”Yhteistä, kaikkien toimintaa hyvin palvelevaa tilaa on etsitty pitkään. **Einari Teräsvirran** 1960-luvulla suunnitteleman toimistotalon pohjaratkaisu sallii eri toimintojen sijoittumisen joustavasti”, toteaa SAFAn pääsihteeri **Paula Huotelin**.

”Yhteinen tila antaa hyvät mahdollisuudet arkkitehtuurin alan yhteistyön kehittämiselle entistä tiiviimmäksi”, jatkaa ATL:n toiminnanjohtaja **Kalle Euro**.

”Tavoitteenamme on toimia niin kohtaamispaikkana kuin käyntikorttina arkkitehdeille ja arkkitehtuurista kiinnostuneille”, sanoo Archinfon toiminnanjohtaja **Hanna Harris**.

Helsingin Kampissa sijaitseva uusi tila on keskeisen sijaintinsa vuoksi helposti saavutettavissa niin helsinkiläisille kuin muualta tuleville. Lähiympäristössä on useita alan toimijoita, kuten Rakennustieto ja lukuisia arkkitehtitoimistoja.

Einari Teräsvirran suunnittelema talo

Vuonna 1967 valmistuneen toimistotalon on alun perin suunnitellut Rikkihappo Oy:lle arkkitehti Einari Teräsvirta (1914–1995). Teräsvirta tunnetaan muun muassa Hotelli Marskin, Kalastajatorpan, Satakuntatalon, Alkon Itämerentalon ja useiden urheilurakennusten arkkitehtina.

Suuri yleisö kuitenkin muistaa hänet parhaiten joukkuevoimistelun olympiavoittajana.

Viipurissa syntynyt Teräsvirta kutsuttiin 17-vuotiaana lukiolaisena vuonna 1932 Suomen edustajaksi Los Angelesin olympialaisiin. Hänestä tuli Suomen – edelleen – nuorin olympiamitalisti kahdella pronssilla, joukkuevoimistelussa ja rekissä.

Einari Teräsvirta omistautui arkkitehtien ammattikunnalle myös muun muassa SAFAn luottamustehtävissä. Hän toimi liiton puheenjohtajana vuosina 1961–1962. Vuonna 1974 Teräsvirralle myönnettiin professorin arvo.

Vallankumouksen nostalgiaa

Designmuseon tiistai-iltaisin järjestämään Designiltaan oli kokoontunut marraskuun lopussa joukko muotoilun konkareita keskustelemaan 60-luvun muotoilun vallankumouksesta Suomessa. Yksi heistä oli Aalto-yliopiston emeritusprofessori **Yrjö Sotamaa**. Hän on seurannut aitiopaikalta muotoilun kehitystä Suomessa ja maailmalla.

Ilta liittyi Designmuseossa 4.3.2018 asti esillä olevaan *California: Designing freedom* -kiertonäyttelyyn, joka esittelee Yhdysvaltojen länsirannikolla 60-luvulla syntynyttä muotoilua.

Yrjö Sotamaa kotonaan.

TATU AHLROOS

Olit järjestämässä vuonna 1968 Suomenlinnassa pidettyä Teollisuus, ympäristö ja tuotesuunnittelu -seminaaria, jossa pyrittiin löytämään monialaisia ratkaisuja maailman epäkohtiin paikallisesti. Olet todennut leikkimielisesti, että Aalto-yliopiston siemen tuli tuolloin kylvetyksi.

– Kurssia vetämässä ollut **Victor Papanek** piti tärkeänä toistemme ohi puhumisen sijaan eri alojen yhteenliittymistä isojen ongelmien taklaamiseksi. Toisaalta kaupan ja muotoilun prosessien yhteenliittymisen tärkeys syntyi tarpeesta, kun pelättiin Yhdysvaltojen ajavan Euroopan ohi innovaatioissa.

Victor Papanekin kolme vuotta myöhemmin julkaistu kirja Design for The Real World on ympäristökriittinen muotoilun klassikko. Samaa vallankumouksellista ajattelua oli 60-luvun lopulla melkein kaikilla aloilla. Mistä oli oikein kysymys?

– Kyseessä oli nuorison arvovallankumous. Voi kun sellainen kumous tulisi uudestaan, mutta mistä löytyisi virus, joka sen aiheuttaisi? Sodanjälkeinen sukupolvi astui esiin ja vaati tasa-arvoa ihmisten välillä, sekä politiikassa että elämässä ylipäätään. Rauhanliike ja ekologiset näkökulmat saivat tuolloin voimaa maailman epäkohdista.

Ajan henki on jaettavissa kolmeen erilaiseen tarpeesta syntyneeseen määritelmään: utopia tulevaisuudesta, protesti jotain vastaan ja halu vapauteen.

Samaan aikaan tehtiin matkaa halki maailman, sisälle ihmisen mieleen sekä ulos avaruuteen saakka.

– Harvoin on samanaikaisesti ilmassa niin paljon erilaisia uudistusta luovia asioita, joista syntyy jokin isompi murros. 1900-luvun ja 2000-luvun alussa oli vahvoja teknomurroksia, samoin oli 60-luvulla. Ihminen käveli Kuun pinnalla, ja julkaisemassamme lehdessä visioitiin utopiamaisesti, kuinka ihminen asuttaa Marsia ja toisia planeettoja. Toisaalta oli vallalla ekologinen utopia kestävistä yhteiskuntamalleista.

Psykedeelinen kulttuuri ja itämaiset uskonnot johtivat sisäisen maailman löytämiseen, tutkimiseen ja avaamiseen. Pop-kulttuurista suuri osa oli täynnä psykedeelisiä vaikutteita. Käydessäni Yhdysvalloissa New Yorkissa ja Los Angelesissa oli ihan tavallista, että juhlissa tarjottiin marihuanaa muodossa jos toisessa. Huumausaineilla oli olennainen osa uusien maailmojen ja kulttuurin aukaisemisessa sekä koko murroksessa. Asuimme tosin myös pienessä kaupungissa Indianassa, missä

> OLEN AINA SANONUT OPISKELIJOILLE, ETTÄ PARAS SATSAUS ITSEENSÄ ON NÄHDÄ MAHDOLLISIMMAN PALJON MAAILMAA.

ihmiset istuivat kuisteillaan haulikko sylissä: silloin näki, että loppujen lopuksi vain pieni osa oli mukana tässä muutoksessa. Yhdysvaltojen jälkeen menimme ihan erilaiseen ympäristöön, nimittäin Afrikkaan.

Olen aina sanonut opiskelijoille, että paras satsaus itseensä on nähdä mahdollisimman paljon maailmaa. Aasiaan olen heitä nyt neuvonut menemään. Itse olen ollut viimeiset kymmenen vuotta töissä Kiinassa.

Olavi Paavolainen halusi ikkunat auki Eurooppaan, ja sama ajatus näyttää nyt vaikuttavan Kiinassa.

– Kiinalaiset haluavat kehittyä, ja heillä on siihen yksinkertainen tapa: katsotaan, mikä on maailmassa parasta, ja hankitaan se Kiinaan, oli sitten kyse teknologiasta, viineistä tai asiantuntijoista. Jos taas ajattelee toisin päin, niin Kiinassa on 5 000 vuotta vanha kulttuuri ja paljon vanhaa tietoa ja taitoa. Jos sitä oppii ymmärtämään paremmin, niin kyllä sillä on meille aika paljon annettavaa. Vuosi sitten kävimme 500-luvulla eaa. perustetussa kansakoulussa, jossa opetettiin virkamiehiä.

Kuinka vallankumouksen teema istuu Kiinaan?

– Tästä tulee mieleen se, kun menin Yhdysvaltoihin vuonna 1969 professoriksi ja puhuin eräällä luennolla Kiinasta. Minulle tultiin heti sanomaan: ”Yrjö, Kiinasta ei saa puhua, koska sitä ei ole olemassa, ja jos puhut, siitä saattaa seurata sinulle ongelmia.”

Pyrimme kyllä Kiinassa opettamaan avointa ajattelua, koska se on innovaatioiden perusta. Kaksi vuotta sitten kirjoitin 25 sivun tutkielman Kiinan pääministerille Kiinan innovaatiokyvyn kehittämisestä, ja siinä yhteydessä asioista saattoi puhua vapaasti, menemättä suoraan politiikkaan.

Arkkitehti ja innovaattori Buckminster Fuller oli yksi 60-luvun ikoneista. Kuinka hänen oppinsa ja ajatuksensa ovat kestäneet aikaa?

– Tänä päivänä ymmärretään Fullerin merkitys paremmin kuin 60-luvulla, jolloin se oli utopiaa, joka toteutui ainoastaan yliopistopudokkaiden rakentamissa kommuuneissa Kalifornian, Coloradon ja New Mexicon aavikolla. Hän ei ollut yhteiskuntapoliitikko tai poliitikko lainkaan, mutta en tiedä ketään samanlaista globaalia ajattelijaa. Fuller ajatteli maailmaa resurssien käytön kautta.

Kansallisvaltiopohjainen valtio ei kuitenkaan ole hyvä apuraatti globaalien ongelmien ratkaisemiseen. 60-luvulla maailma ei ollut vielä valmis kestävän kehityksen mukaiseen yhtälöön, mutta pakon edessä ongelmiin on lopulta tartuttava – se ei tapahdu vapaaehtoisesti. Ihmiskunta ei ole kovin rationaalinen ratkaisuissaan.

Oikeanlaisilla visioilla ja utopioilla on valtava liikkeellepaneva voima. Suomessa ahdistaa, kun pitäisi tehdä jokin suuri muutos, mutta ei ole visiota siitä, mikä se voisi olla, eikä kykyä toteuttaa sitä. Asioista puhutaan, mutta liikkeellepaneva visio tulevaisuuden Suomesta puuttuu.

On harvoja ihmisiä, joiden työssä yhdistyy filosofinen arvoajattelu ja kyky aineellistaa se. Sellaisia olivat esimerkiksi Fuller, **Franck** ja **Aalto** omassa työssään. Aasiassa kaiken takana on jokin kantava filosofia, oli kyse sitten Sony-yhtiöstä tai teeseremoniasta.

Tatu Ahlroos

Vuonna 2018 tapahtuu

Katso tulevat tapahtumamme ja varmista paikkasi jo tänään:

09.01.	Lux Helsinki -arkkitehtuurikävely
11.01.	Cinema 4D -demo - hyödynnä luovuuttasi
25.01.	**ArchiMAD-ilta: Matematiikkaa ja mallinnusta**
02.02	Aamiaisdemo: SketchUp ja V-Ray
09.02.	ArchiCAD SE2018 julkistus
14.02.	M.A.D. ♥ Solibri
20.02.	ArchiMAD-ilta: Kaupunkisuunnittelu
15.03.	ArchiMAD-ilta: Visualisointi

Kaikki tapahtumat ja lisätiedot: www.mad.fi/tapahtumat

Micro Aided Design M.A.D.

Kuinkas sitten kävikään?

Huomasin, että olen kirjoittanut *Arkkitehtiuutisiin* kaikkiaan 56 juttua. Se yllätti. Se teki myös uteliaaksi. Mihin kaikkeen olen vuosien mittaan kynääni teroitellut? Kirjoitukset ovat olleet enemmän tai vähemmän kantaaottavia, ja sellaiseen *Arkkitehtiuutiset* onkin mainio foorumi. Mutta kuinka käsittelemilleni asioille on jutun jälkeen käynyt? Tänään se tiedetään. Ohessa muutama esimerkki.

Ensimmäisen juttuni *Arkkitehtiuutisiin* lähetin marraskuussa 1962. *Pyhittääkö kilpailu tarkoituksen?* oli otsikkona kirjoituksessa, jossa totesin, että arkkitehtuurikilpailu sitouttaa projektiin niin järjestäjät kuin osanottajatkin. Se myös manifestoi hankkeen ja tekee siitä markkinoitavan tuotteen. Kilpailua voidaan lisäksi käyttää arveluttavan hankkeen keppihevosena.

Kirjoitin näin: ”Esimerkkeinä tällaisista kilpailuista mainittakoon kolmen vuoden takaa Sinebrychoffin alueen kilpailu, jonka eräänä tavoitteena ilmeisesti oli dokumentoida entinen rakennusoikeus uudessa muodossaan. Käpylän kilpailussa – johon liitto pitkän harkinnan jälkeen suostui – kävi juuri niin kuin pelättiinkin: ohjelmassa kaksinkertaistettiin nykyinen tehokkuusluku. Ja paras viimeiseksi: entisille Kätilöopiston kallioille rakennettavan valtion virastokolossin kutsukilpailu, jossa kilpailun järjestämisellä ilmeisesti saadaan tukituksi arkkitehtikunnan suu lausumasta yhteistä tuomiota pääkaupunkiamme uhkaavasta törkeästä asemakaavallisesta virheestä.”

Kuinka kävi? Onneksi Koffin mäelle ei kohonnut kilpailun voittanutta kömpelöä tornijättiläistä, vaan alue rakennettiin matalammalla profiililla. Käpylässä 1920-luvun puutalot jäivät paikoilleen – korjausrakentamista vaatineiden arkkitehtien ja häätöä pelkäävien asukkaiden ansiosta. Tehtaankadulla Neuvostoliiton lähetystön viereen kohosi maan kaupallinen edustusto, ja lopulta Neuvostoliitto osti Kätilöopiston tontin vuonna 1990. Valtion virastokolossi puolestaan löysi paikkansa Itä-Pasilasta. Hyvä niin.

Arkkitehtuurikilpailun valjastaminen kyseenalaisen hankkeen vetopeliksi jatkuu silti edelleen. Guggenheimin juna onneksi pysähtyi. Urheiluareenoiden kylkeen viritellyt täyteen ahdetut ”puistot ja gardenit” ovat viime aikoina olleet kutsukilpailujen kohteina. Temppu osataan.

Kouvolan kirkko.

PERTTI KAARSALO

> VALITETTAVASTI VAIN HARVOILLA PÄIVÄLEHDILLÄ ON NYKYISIN VARAA PITÄÄ PALVELUKSESSAAN ALAAN PEREHTYNEITÄ TOIMITTAJIA.

Seuraavan kerran puutuin kilpailutoimintaan *au*:ssa 18/1971 otsikolla *Lasikirkkojen korkea veisu*.

Kouvolan pääkirkon suunnittelukilpailuun oli jätetty 63 ehdotusta. Kirjoitin näin: "Kilpailun tulos yllättää sitä sivusta seuranneen. Kaikki palkitut ja lunastetut ehdotukset ovat lähes kauttaaltaan lasiseinäisiä. Olemmeko keskiaikaisten kivikirkkojen, 1700-luvun puukirkkojen ja viime vuosien parjattujen 'betonibunkkereiden' jälkeen nyt siirtymässä lasiseinäisten laatikkokirkkojen kauteen?"

Ja jatkoin: "Oleellista Kouvolan kirkkokilpailussa on lopputuloksen yksipuolisuus, palkittujen ja lunastettujen ehdotusten samankaltaisuus. SAFAn kilpailusääntöjen mukaan ammattihenkilöillä on oltava palkintolautakunnassa äänten-enemmistö. Sillä on varmistettu se, että kilpailu voidaan tuomita riittävällä asiantuntemuksella. Vastineeksi ääntenenemmistölle kilpailun järjestäjälle jää vapaus valita suunnitelman tekijä palkittujen ja lunastettujen ehdotusten joukosta. Tämän vuoksi palkintolautakunnan on huolehdittava siitä, että palkituille ja lunastetuille sijoille saadaan erilaisia korkeatasoisia ehdotuksia. Vain siten voidaan kilpailun järjestäjälle taata todellinen valinnan mahdollisuus. Tällä kertaa Kouvolan seurakunnalle jätettiin ainoaksi mahdollisuudeksi valita neljän lasilaatikon ja yhden lasihupun välillä."

Kuinka kävi? Niin toivottavaa kuin voittaneen ehdotuksen toteuttaminen olisikin, joskus käy toisin. Omalla kohdallani näin on tapahtunut kolmasti. Niin kävi Kouvolassakin. Seurakunta valitsi kirkon suunnittelijaksi **Jaakko Laapotin**, jonka ehdotus sijoittui kilpailussa toiseksi. Kirkko on suorakulmion muotoinen, ulkoseinät alumiinia ja terästä. Alttaritauluna on Jaakko Laapotin tekemä metallisommitelma, joka on sijoitettu seinän rakenneruudukkoon. Pöytähopeat suunnitteli **Kaarina Laapotti**. Hyvin pysyi projekti arkkitehtien hanskassa.

au:ssa 17–18/1995 käsittelin mieliteemaani *Arkkitehdit, arkkitehtuuri ja julkisuus*. Kuinka saisimme suuren yleisön kiinnostumaan arkkitehtuurista laajasti, koko elinympäristön näkökulmasta?

Kirjoitin näin: "Sanoma- ja aikakauslehdissä arkkitehtuurista kirjoittavat toimittajat ovat tärkeässä tiedonvälittäjän asemassa. Heidän tekstinsä on viritetty lukijoiden vastaanottokyvyn mukaiseksi, eikä suunnittelija ammattikielen koukeroineen ole päässyt vaikeuttamaan luettavuutta."

Jatkoin: "Aihepiiri on laaja, ja sen hallitseminen edellyttää kirjoittajalta erikoistumista, tiivistä alan tapahtumien seuraamista ja yhteydenpitoa arkkitehtuurin ammattilaisiin. Valitettavasti vain harvoilla päivälehdillä on nykyisin varaa pitää palveluksessaan alaan perehtyneitä toimittajia. Niinpä kaupunkisuunnittelun ja rakentamisen ajankohtaisten ongelmien käsittely on pääosin maan suurimman päivälehden varassa."

Totesin myös, että kansanedustaja ja Helsingin kaupunginvaltuutettu **Klaus Bremer** oli pariinkin otteeseen ihmetellyt *Helsingin Sanomien* mielipidesivulla arkkitehtien julkisten kannanottojen vähäisyyttä. Ovatko alan ammattilaiset itse aktiivisia omassa asiassaan?

Ja lisää: "Televisio-ohjelmien tekoa häiritsee alituinen viihteellisyyden vaatimus. Se tekee arkkitehtuuria käsittelevien ohjelmien laatimisen vaikeaksi. Siinä tarjoutuisi uutta työsarkaa myös arkkitehdille." Esimerkkinä mainitsin kollegamme **Panu Kailan**. Hänen neuvonsa tv-ruudussa osoittivat, että arkkitehdilla voi olla myös tärkeä kansanvalistajan rooli.

Miltä näyttää tänään?

Päivälehtien osalta tilanne ei ole muuttunut. *Hesarin* käyttämät kuvat ovat tosin suurempia kuin **Leena Maunulan** aikaan pari vuosikymmentä sitten. SAFA-palkinto on vuosien mittaan menettänyt uutisarvoaan. Sen sijaan neljästi jaettu Arkkitehtuurin Finlandia -palkinto on otettu hyvin vastaan. Sen mediasuosio on jopa ylittänyt liittovaltuuston sille aikanaan asettamat odotukset.

Minna Joenniemen juontamassa tv:n Taloraadissa ammattilaiset ja maallikot keskustelivat uusista rakennuksista. Pienen kiireen vaivaama ohjelma kuitenkin häipyi ruudusta muutaman vuoden jälkeen. Olisin toivonut sille jatkoa ja kehittymismahdollisuuksia.

Ehkä odotamme uusia ohjelmia turhaan. Arkkitehtuuri on vaikea laji, ja yleisöohjelmien teko siitä on haastavaa. Arkkitehtuurin tiedotuskeskuksen pitäisikin kohdistaa toimintaansa myös tälle alueelle, ehkä uudenlaisen tv-yhteistyön merkeissä.

Yksi jatkaa kuitenkin edelleen. "Talotohtori" Panu Kaila täytti Maunulatalon salin ääriään myöten korjausrakentamisen keskusteluillassa kolme kuukautta sitten. Kympin suoritus! Otetaan oppia.

Osmo Lappo

ARKKITEHTUURIMUSEO
FINLANDS ARKITEKTURMUSEUM
MUSEUM OF FINNISH ARCHITECTURE

ti–su 11–18 ke 11–20
Kasarmikatu 24 Helsinki
puh. 045 7731 047

sisäänpääsy 10/5/0 €
yhteislippu Designmuseon
kanssa 15 €/Museokortti

mfa.fi
Instagram
Facebook
Twitter

Arkkitehtuurimuseo kiittää kuluneesta vuodesta ja toivottaa lämmintä ja rauhaisaa joulunaikaa!

”Alvar Aalto -mitali 50-vuotta”
ja ”Arktisia unelmia” -näyttelyt
ovat avoinna 25.2.2018 saakka.

Kuvassa Hotelli Pallastunturi 1930-luvulla
Aho Soldan, ©Arkkitehtuurimuseo

Helsingin Sanomissa käytiin marraskuussa keskustelua suomalaisesta arkkitehtuurista ja rakennusperinnöstä. Brittikriitikko **Jonathan Glancey** kritisoi alun perin *Architectural Review'n* artikkelissa muun muassa suomalaisen tyylin katoamista ja kehui rakenteilla olevaa keskustakirjastoa. Glanceyn avaus herätti keskustelua suomalaisten arkkitehtien piirissä.

Helsingin Sanomat* uutisoi 13.11. otsikolla *Brittilehden kriitikko syyttää Suomen nykyarkkitehtuuria apinoinnista – "kuin kulkisi ilman käsineitä Mannerheimintiellä joulukuussa": "Suomalainen arkkitehtuuri on kadottanut kansallisen omaleimaisuutensa ja yhteyden traditioonsa, kritisoi arvovaltaisen brittiläisen *Architectural Review'n* kriitikko Jonathan Glancey kahden aukeaman artikkelissaan viimeisessä aikakauslehden numerossa. Pahimpina esimerkkeinä antautumisesta Glancey mainitsee yrityksen saada Suomeen täysin sopimaton Guggenheimin museo Eteläsatamaan. Glancey nostaa esiin positiivisena esimerkkinä ALA-arkkitehtien keskustakirjaston, jota hän pitää rohkeana avauksena."

Helsingin Sanomat* uutisoi 14.11. otsikolla *Brittikriitikko syytti Suomen arkkitehtuuria apinoinnista, suomalaiset arkkitehdit osin samaa mieltä – "Suomessa on tosi törkeätä asennoitumista rakennusperinteeseen": **Juhani Pallasmaa** on pääosin samaa mieltä Glanceyn kritiikin kanssa. "Näen arkkitehtuurilla nykyisin kolme uhkaa. Ensimmäinen on totaalinen funktionaalistaminen, jolloin rakennetaan pelkän käyttötarkoituksen mukaisesti. Toinen on täydellinen estetisointi, jolloin rakennetaan päivän muodin mukaan. Kolmas on konsumerismi, jolloin rakentamisesta tulee taloudellisen spekuloinnin väline", Pallasmaa sanoo. *Arkkitehti*-lehden päätoimittaja **Jorma Mukala** näkee suomalaisessa nykyarkkitehtuurissa paljon hyvää, vaikka on joistakin asioista myös samaa mieltä kuin Glancey. "1950-luvun modernismin kaltaista kulta-aikaa ei sentään eletä, mutta paljon kiinnostavaa on tapahtumassa", hän sanoo.

Helsingin Sanomat* uutisoi 18.11. otsikolla *Arkkitehtuuridebateissa on samoja piirteitä kuin ruoasta käytävissä väittelyissä: yhdellä on mielessä makaronilaatikko, toisella huippukokin huippuannokset: "Arkkitehtuuridebatit ovat joskus turhauttavia – usein raivostuttavia – seurata. Niissä on samoja piirteitä kuin ruoasta käytävissä väittelyissä: yhdellä on mielessä makaronilaatikko, toisella huippuravintolan huippukokin huippuannokset. Keskustelu ei ole yhteismitallista, mutta silti sitä käydään, usein suu vaahdossa. Mistäs sitä kiisteltäisiin, jos ei makuasioista, tapaa appeni sanoa", **Kimmo Pietinen** kirjoittaa.

Saaristoluonto inspiroi Kruunuvuorenrannassa

Merellinen ympäristö oli innostanut kilpailijoita kutsukilpailussa asuntokorttelin suunnittelusta Helsingin Kruunuvuorenrantaan.

Hartela Etelä-Suomi Oy ja Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy järjestivät arkkitehtuurikutsukilpailun asuntokorttelin suunnittelemisesta Kruunuvuorenrantaan. Uusi kaupunginosa rakentuu Laajasalon saaren vastarannalle, joka vapautui rakentamiselle, kun Laajasalon öljysataman toiminnot lopetettiin. 2020-luvun loppuun mennessä Kruunuvuorenrannasta on kasvanut merellinen ja moni-ilmeinen asuinalue.

Kilpailun tavoitteena oli löytää määriteltyjen asiakasryhmien toiveita vastaava, kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtonisesti korkeatasoinen sekä toteuttamiskelpoinen suunnitelma Haakoninlahden korttelin 49273 länsiosaan. Osallistumaan kutsuttiin Playa Arkkitehdit, Arkkitehdit Soini & Horto sekä JKMM Arkkitehdit.

Saaristoluonto antaa koko kaupunginosalle upeat puitteet. Kilpailutontti sijaitsee komealla paikalla, mistä avautuvat vaikuttavat näkymät merelle. Osayleiskaavassa alue liittyy idässä Kruunuvuorenrannan keskukseen kaupallisine ja julkisine palveluineen, etelässä rantoja yhdistävään kaupunkipuistoon ja lännessä pienimittakaavaisiin townhouse-kortteleihin

Kilpailun voitti JKMM Arkkitehtien ehdotus Haakon.

ja rantapromenadiin. Asemakaava käsittää pohjoisosan Kruunuvuorenrannan länsirannan kerrostalokortteleista.

Tehtävänä oli suunnitella asemakaavan mukaisesti erilaisia asuinkerros- ja kaupunkirivitalotyyppejä, joissa toiminnalliset, esteettiset, tekniset ja taloudelliset vaatimukset ratkeavat tasapainoisesti. Tonttien 4 ja 12 osalta rakentamiskustannukset eivät saaneet ylittää ARAn hyväksymää kustannusta.

Onnistuneita tulkintoja tiukoissa puitteissa

Kaikki ehdotukset oli laadittu ammattitaitoisesti ja tehtävään paneutuen. Tiukahkosta asemakaavallisesta lähtökohdasta huolimatta ehdotukset olivat sopivan erilaisia ja valaisivat hyvin kilpailualueen kaupunkikuvallisia ja arkkitehtonisia mahdollisuuksia.

Kaavan lähtökohtana oli korttelikokonaisuutta reunustavan asuinlamellimuurin ja rivitalojen sekä korkeiden, pistemäisten asuinrakennusten muodostama kaupunkikuvallinen kokonaisuus. Kadunvarren lamelleja oli tarkoitus jaksottaa pienimittakaavaisemmiksi, ja korkeiden asuinrakennusten tuli olla vaaleita ja veistoksellisia. Rivitalot sitovat korttelikokonaisuudet yhteen. Kilpailun perusteella alueelle on rakennettavissa korkeatasoinen kantakaupunkimainen asuinkortteli, joka hyödyntää luontevasti alueen merelliset lähtökohdat.

Asemakaavamääräykset ja kilpailuohjelma antoivat tarkat raamit rakennusten arkkitehtuurille. Näissä puitteissa kilpailijat esittivät omat tulkintansa modernista asuintaloarkkitehtuurista. Kadunvarsijulkisivujen luonne vaihteli ehdotuksissa suuresti, ja yksittäisten julkisivujen jaksottamiseen esitettiin erilaisia ratkaisuja.

Piha-alueiden luonne syntyy eri rakennustyyppien yhteisvaikutuksesta, ja parhaissa töissä piha-aluetta rajaavien rakennusten ilmeeseen oli löydetty luontevia yhdistäviä aiheita. Asuintornien ilmeellä on merkitystä piha-alueen tunnelman lisäksi suurmaisemassa. Asemakaavan edellyttämä viiste oli ratkaistu eri tavoin. Perusilmeeltään vaaleiden tornien julkisivuun oli haettu omaleimaisuutta julkisivumateriaalein.

Kaikissa kilpailuehdotuksissa oli pitäydytty varsin perinteisissä asuntoratkaisuissa, eikä mitään ennennäkemätöntä esi-

Voittaja Haakon

JKMM Arkkitehdit

Tekijät: Juha Mäki-Jyllilä, Asmo Jaaksi, Teemu Kurkela, Samuli Miettinen, Salla Oikkonen

Avustajat: Sini Rahikainen, Kristian Forsberg, Jaana Miettinen, Henri Suorsa, Peter Vuorenrinne, Tuomo Toivola

Voittajaehdotus Haakon, asemakaava.

> VOITTANEEN EHDOTUKSEN ARKKITEHTUURI ON VARMAOTTEISTA JA LUONTEVASTI KILPAILUALUEEN ILMETTÄ YHDISTÄVÄÄ JA ASUNTOSUUNNITTELU AMMATTIMAISTA. LAMELLITALOT, RIVITALOT JA ASUINTORNIT MUODOSTAVAT SEESTEISEN YMPÄRISTÖN.

tetty. Kilpailu osoitti, että toivottu asuntojakauma ja keskipinta-alat ovat toteutettavissa. Parhaimmillaan kilpailijat olivat onnistuneet saamaan aikaan miellyttäviä, tilallisesti vaihtelevia asuntoja, joissa yhteydet ympäristöön ovat kunnossa.

Seesteinen voittaja

Palkintolautakunta päätti yksimielisesti asettaa ensimmäiselle sijalle JKMM Arkkitehtien ehdotuksen *Haakon*. Voittajaehdotus on arkkitehtonisesti eheä kokonaisuus, jossa jatkokehitystarpeista huolimatta syntyy miellyttävää asuinympäristöä.

Arkkitehtuuri on varmaotteista ja luontevasti kilpailualueen ilmettä yhdistävää ja asuntosuunnittelu ammattimaista. Lamellitalot, rivitalot ja asuintornit muodostavat seesteisen ympäristön. Ehdotuksessa on mietitty myös pihaa ja tehty siitä luonteva osa kokonaisuutta. Asuintornit ovat hahmoltaan mielenkiintoisia, ja ne tuovat miellyttävästi kaupunkikuvaan uutta ilmettä.

Voittaja on ammattitaitoinen ehdotus, jonka asuttavuus on erinomainen. Toisistaan poikkeavista asuntorakennustyypeistä on koottu nykyaikainen, miellyttävä asuntokorttelikokonaisuus.

Ilmari Lahdelma

Palkintolautakunta

Asuntosäätiö: toimitusjohtaja **Esa Kankainen**, rakennuttajapäällikkö **Mari Takala**
Hartela Etelä-Suomi: hankekehitysjohtaja **Johanna Palosaari**, hankekehityspäällikkö **Matti Suonio**
Helsingin kaupunki: projektinjohtaja **Pirjo Siren**, asemakaavoituspalvelujen tiimipäällikkö **Anu Kuutti**, rakennusvalvontapalvelujen tiimipäällikkö **Salla Mustonen**
Kilpailijoiden nimittämä jäsen: professori, arkkitehti SAFA **Ilmari Lahdelma**
Sihteeri: asemakaavoituspalvelujen suunnitteluavustaja **Niko Latvakoski**

Ehdotus Mojito, Arkkitehdit Soini & Horto.

Ehdotus Haakon I, Playa Arkkitehdit.

ARKKI
TEHTUURI
KILPAILUT

KILPAILUKALENTERI

YLEISET KILPAILUT	ALOITUS	SISÄÄNJÄTTÖ
Hakaniemenranta	23.10.2017	**26.1.2018**
Asuntoreformi 2018	**02/2018**	**05/2018**

SISÄÄN JÄTETYT YLEISET KILPAILUT

Helsinki High-Rise, suunnittelu- ja toteutuskilpailu	24.1.2017	16.5.2017
Tuusulan lukio ja monitoimitalo Monio	2.6.2017	18.9.2017

KUTSUKILPAILUT

Laajasalon varikon ja asumisen hybridikortteli	27.9.2017	**22.1.2018**
Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen Tilkanmäen kampus	13.12.2017	**21.2.2018**
Suomalais-venäläinen koulu	**17.1.2018**	**20.4.2018**

Julkisiin hankintoihin liittyvät kilpailut

HILMA*: www.hankintailmoitukset.fi,* SIMAP*: simap.europa.eu*

Ajantasainen kilpailuinfo www.safa.fi -> kilpailut

Viisaan liikkumisen kortteli Oulunkylään

Kutsukilpailun teemana oli kannustaa Helsingin Oulunkylän asukkaita kävelyyn, pyöräilyyn ja joukkoliikenteen käyttöön.

> VOITTAJAEHDOTUKSESSA KATON MUOTOILU TEKEE KORTTELISTA TUNNISTETTAVAN JO KAUKAA KATSOTTAESSA.

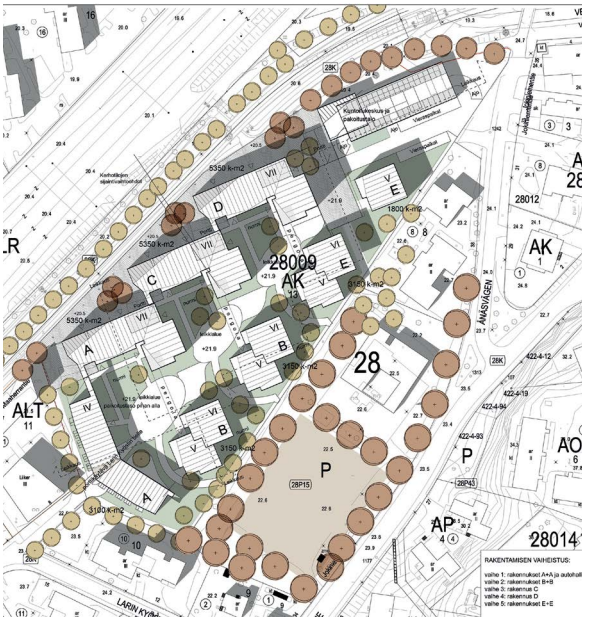

Kilpailun voitti Arkkitehtitoimisto HMV:n ehdotus Syyssonaatti.

Kutsukilpailun tavoitteena oli löytää Oulunkylään Maaherrantien ja Jokiniementien varrella sijaitsevalle asuinkerrostalotontille laadittavan asemakaavamuutoksen pohjaksi uusi, vetovoimainen asuinaluesuunnitelma, ”viisaan liikkumisen kortteli”. Tontti sijaitsee tulevan Raide-Jokerin linjauksen ja Oulunkylän aseman välittömässä läheisyydessä. Alueella tällä hetkellä olevat VR:n omistamat kolmikerroksiset asuinkerrostalot puretaan.

Mukaan kilpailuun kutsuttiin Anttinen Oiva Arkkitehdit, Arkkitehtiryhmä A6, Arkkitehtitoimisto HMV sekä Huttunen-Lipasti-Pakkanen Arkkitehdit. Kilpailun järjesti Sato Oyj yhteistyössä Helsingin kaupungin ja VR-Yhtymä Oy:n kanssa.

Tiiviitä ja korkeita kortteleita

Kaikissa neljässä ehdotuksessa suunnittelutehtävä oli ratkaistu pitkän, Maaherrantietä rajaavan rakennusrintaman ja puiston puolen pistetalojen yhdistelmällä. Suhde kadun rajaukseen vaihteli tiukasti Maaherrantietä myötäilevästä massoittelusta väljempään suunnitelmaan, joka jätti tien ja talojen väliin puistokaistaleita ja aukioita.

Kerrosalaa tuli suunnitella kortteliin 32 000 kerrosneliömetriä, mikä tuotti melko tiiviitä ja korkeita kortteleita verrattuna Oulunkylän nykyiseen rakennustehokkuuteen. Kerrosmäärät rakennuksissa vaihtelivat kolmesta yhdeksään kerrokseen. Yhdeksänkerroksisia taloja pidettiin kuitenkin liian korkeina alueelle, joka toiselta sivultaan rajautuu Oulunkylän vanhaan pientaloalueeseen.

Viisaan liikkumisen korttelin teemaa oli toteutettu helposti saavutettavilla pyörävarastoilla ja pyörien korjauspaikoilla sekä kevyen liikenteen reiteillä korttelin halki. Autojen pysäköintiin esitettiin niin maanalaisia tiloja kuin parkkitaloja. Ehdotuksissa oli myös tutkittu pysäköintitalojen korvaamista muulla rakentamisella autonomistuksen mahdollisesti vähetessä.

Toteutuskelpoisuus arvosteluperusteena

Kortteliin tuli suunnitella asuntoja eri toteutusmuodoilla vapaarahoitteisista asunnoista valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoon. Tekninen ja taloudellinen toteutuskelpoisuus muodostuikin kilpailussa tärkeäksi arvosteluperusteeksi, koska asuntoneliöiden myynti- ja vuokrahintojen tulee vastata alueen markkinahintatasoa ja asukkaiden maksukykyä. Ehdotus *August*, joka oli arkkitehtuuriltaan hallittu ja tarjosi uudenlaisia asuntoratkaisuja, oli 45 prosenttia kalliimpi kuin edullisin ehdotus.

Ehdotuksessa *August* rakennukset sijaitsivat vapaamuotoisesti, kuin rennosti kortteliin heitettyinä, kaareutuvan kolmikerroksisen kadunvarsirakennuksen ja atriumpistetalojen yhdistelmänä. Tiilitalojen kapearunkoisiin osiin syntyi kiinnostavia, kolmeen suuntaan aukeavia asuntoratkaisuja.

Ehdotuksessa *Fogeli* Maaherrantielle oli saatu isoista ikkunoista aukeavaa liiketilaa ja näyttävä sisääntuloportaikko katujen kulmaan. Ehdotuksessa *Koti-ilot* oli esitetty muurimaista, sinisin klinkkerilaatoin verhottua julkisivua radan puolelle ja vaaleita pistetaloja pihan puoleisiin osiin.

Voittanut ehdotus Syyssonaatti, Arkkitehtitoimisto HMV.

Viistokatosta syntyy lisäjulkisivu

Kilpailun voittajaksi valittiin Arkkitehtitoimisto HMV:n ehdotus *Syyssonaatti*. Voittaneessa työssä ryhdikkäät, punatiiliset lamellitalomassat asettuvat Maaherrantien varteen ja hieman matalammat pistetalot korttelin itäiselle puiston puolelle.

Pistetaloissa kerrokset on jaettu niin sanotulla split-level-ratkaisulla puolen kerroksen välein. Talojen koordinaatisto on valittu niin, että asunnot saavat suotuisat ilmansuunnat ja julkisivu ratamelun suuntaan pienenee. Maaherrantien puoleisten asuintalojen eteen muodostuu pienet sisäänkäyntiaukiot, jotka tuovat vaihtelua tiivistyvään katualueeseen. Aukiot pehmentävät kadun rajausta puistomaisesti rakennetulla asuinalueella. Lasiparvekkeet yhdistävät L:n muotoisia talomassoja, ja pihat ovat selkeästi rajattuja.

Veistoksellisen arkkitehtuurin tärkeä osa on rakennusten kulmasta viistetty katto, joka tekee jyrkästä lapekatosta yhden lisäjulkisivun kadun puoleisiin taloihin. Katon muotoilu tekee korttelista tunnistettavan jo kaukaa katsottaessa. Viistokattoisiin tiloihin sijoittuvat taloyhtiön saunaosastot.

Voittaneen ehdotuksen asuntopohjat ovat hyvin mitoitettuja ja toimivia, joskin melko tyypillisiä. Pihan puoleiset julkisivut ovat kadun puolen punaisesta ruukintiilestä poiketen vaaleita ja rapattuja puusomistein, mikä herättää kysymyksen korttelin yhtenäisyydestä. Kokonaisuutena *Syyssonaatti* vastasi parhaiten kilpailun tavoitteisiin niin kaupunkikuvan, arkkitehtuurin kuin toteutuskelpoisuudenkin osalta.

Pirjo Sanaksenaho

Voittaja Syyssonaatti

Arkkitehtitoimisto HMV
Tekijät: **Juha Huuhtanen**, **Heikki Kosonen**, **Laura LeCoultre**, **Jari Viherkoski**
Maisemasuunnittelu: **Kaisu Hynynen**
Avustajat: **Anna Heikinheimo**, **Jaakko Viertiö**
Havainnekuvat: **Tomi Laine**, **Mikael Saurén**

Palkintolautakunta

Helsingin kaupunki: **Marja Piimies** (palkintolautakunnan puheenjohtaja), **Sari Ruotsalainen**, **Antti Varkemaa**, **Anne Nurmio**, **Kirsi Federlay**
VR-Yhtymä Oy: **Janne Seeste**
Sato Oyj: **Saku Sipola**, **Antti Aarnio**, **Maarit Tuomainen**, **Jouko Kuusela**
Kilpailijoiden valitsema tuomari: **Pirjo Sanaksenaho**

Ehdotus August, Anttinen Oiva Arkkitehdit.

Ehdotus Fogeli, Huttunen-Lipasti-Pakkanen Arkkitehdit.

Ehdotus Koti-ilot, Arkkitehtiryhmä A6.

PÄÄSUUNNITTELIJAKOULUTUS 15

FISEn pääsuunnittelijoiden pätevyydentoteamis-menettelyn mukaiseksi täydennyskoulutukseksi hyväksytty Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RILin, Suomen Arkkitehtiliitto SAFAn, Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL:n, Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIAn ja Rakennusmestarit ja -insinöörit AMK RKL:n yhteistyössä järjestämä pääsuunnittelijakoulutus.

KOULUTUKSEN HINTA
RIL:n, SAFAn, RIAn, RKL:n ja SIOn jäsenet
3 490 euroa + alv 24 % , muut 3 750 euroa + alv 24 %.

ILMOITTAUTUMISET
www.ril.fi/PS15

LISÄTIETOA
Elina Rantakallio, elina.rantakallio@ril.fi, 050 520 1168
Pia Selroos, pia.selroos@safa.fi, 041 528 2952

OHJELMARUNKO

1. JAKSO 20.-21.3.2018, Helsinki
Pääsuunnittelijan toimintakenttä

2. JAKSO 24.-25.4.2018, Helsinki
Pääsuunnittelija rakennushankkeessa

3. JAKSO 22.-23.5.2018, Helsinki
Pääsuunnittelija korjausrakennushankkeessa

4. JAKSO 28.-29.8.2018, Helsinki
Pääsuunnittelijan henkilökohtaiset valmiudet

5. JAKSO 18.-19.9.2018, Helsinki
Pääsuunnittelun erityiskysymykset

Tarkemmat koulutuspaikat löydät verkkosivuilta.

TARKEMPI KOULUTUSOHJELMA:
ril.fi/PS15 ja safa.fi

Malminkartanonhuippu saa uusia naapureita

Kutsukilpailussa haettiin ratkaisua Malminkartanoa täydentäväksi asuinalueeksi Helsingissä.

Ammattienedistämislaitossäätiö sr (AEL) järjesti yhteistyössä Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelun kanssa arkkitehtuurikutsukilpailun, jonka kohteena oli AEL:n koulutuskeskuksen alue Malminkartanossa. Kilpailun tavoitteena oli löytää kokonaissuunnitelma alueen muuttamiseksi vaiheittain vetovoimaiseksi asuinalueeksi, kun opetustilojen tarve vähentyy tulevan vuosikymmenen aikana. Kilpailun tulos toimii pohjana alueen tulevalle kaavoitukselle.

Kilpailualue sijoittuu Helsingin Malminkartanoon Vihdintien, Malminkartanontien ja Kehäradan väliselle alueelle. Alueen läheisyydestä löytyvät julkiset ja kaupalliset palvelut sekä ulkoilumaastot. Liikenneyhteydet ovat hyvät, ja Malminkartanon asemalle on kilpailualueelta noin kymmenen minuutin kävelymatka.

Kutsukilpailun osallistujiksi valittiin Arkkitehtitoimisto AJAK, Arkkitehtitoimisto Harris–Kjisik, Huttunen-Lipasti-Pakkanen Arkkitehdit sekä Serum Arkkitehdit.

Kattomaisemasta viides julkisivu

Kilpailussa haettiin alueen uudelle kaupunkirakenteelle ratkaisumallia, joka vahvistaisi Malminkartanon omaleimaista kaupunkikuvaa. Tavoitteina olivat urbaani, rakennuksin rajattu kaupunkitila sekä rakennusten ensimmäisen kerroksen aktiivisuus. Näin toivottiin syntyvän mielenkiintoista kävelypainotteista ympäristöä.

Suunnittelualueen halki tuli linjata puistoalue ulkoilureitteineen yhdistämään Malminkartanonhuipun virkistysaluetta ja Malminkartanon keskeisiä alueita. Suunnittelualueen erityisyytenä on sijainti Malminkartanonhuipun täyttömäen vieressä, jolloin kortteleita katsotaan myös ylhäältä ja kattomaisema on tärkeä viides julkisivu.

Alueella tuli painottaa ilmastoviisaita ratkaisuja. Kilpailussa haluttiin, että alueelle muodostuu suojaisa pienilmasto. Korttelipihojen tuli olla vihertehokkaita. Hulevesien viivytysratkaisujen haluttiin rikastavan kaupunkikuvaa sekä korttelipihoilla että yleisellä alueella.

Kilpailualueen kokonaispinta-ala oli noin 62 000 neliömetriä, ja sille sai sijoittaa enintään 50 000 kerrosalaneliömetriä uutta rakentamista. Suunnitelman tuli olla toteutettavissa vaiheit-

Kilpailun voitti Serum Arkkitehtien ehdotus Letti. Yllä korttelisuunnitelma, vasemmalla näkymät sisäpihalle (yllä) ja puistoon (alla).

tain. Tähän vaikutti erityisesti uusien asuinkortteleiden ja niiden edellyttämien pysäköintilaitosten toteutuksen aikataulu.

Eroja kortteleiden sijoittelusta

Kilpailu tarjosi monipuolisia ratkaisuvaihtoehtoja alueen kehittämiseksi. Kilpailijat olivat paneutuneet suunnittelutyöhön huolellisesti, ja kilpailun tavoitteet oli huomioitu hyvin. Uuden puistoalueen ja viherreittien ratkaisut olivat kaikissa ehdotuksissa kiinnostavia.

Ehdotusten välille syntyi eroja kortteleiden sovittamisessa yhteen sekä erilaisten alueen sisäisten reittien ja puolijulkisten tilojen muodostamisessa. Onnistuneessa kortteleiden yhteensovittamisessa puolijulkisten välitilojen määrä, kiinnostavuus ja toiminnallinen sisältö olivat tasapainossa.

Ehdotusten arvioinnissa pidettiin tärkeänä ratkaisun kaupunkikuvallista laatua, syntyvää arkkitehtonista kokonaisuutta, asuinkortteleiden ja pysäköinnin toteuttamiskelpoisuutta sekä suunnitelman luontevaa liittymistä ympäröivään kaupunkirakenteeseen.

Parhaiten kilpailun tavoitteet täytti Serum Arkkitehtien ehdotus *Letti*, joka valittiin voittajaksi. Se tarjoaa hyvät mahdollisuudet alueen jatkokehittämiselle. Lisäksi päätettiin antaa kunniamaininta Arkkitehtitoimisto AJAKin ehdotukselle *Game Plan*, jonka erityisiä ansioita olivat esitetyn korttelirakenteen monipuolisuus sekä eläytyminen kortteleiden lähiympäristön suunnitteluun.

> VOITTANEESSA EHDOTUKSESSA *LETTI* ALUEEN UUSI PUISTO ON SELVÄSTI PARAS: SE ON TUNNISTETTAVA, RIITTÄVÄN LAAJA, SELKEÄSTI RAJATTU JA MITTAKAAVALTAAN LUONTEVA.

Hallittu korttelirakenne ja komea puisto

Voittaneessa ehdotuksessa *Letti* on selkeä ja joustava korttelirakenne, joka mahdollistaa erilaiset rakennustypologiat ja tarjoaa hyvän lähtökohdan alueen kehittämiseksi. Korttelirakenteen idea on varma ja hallittu. Myös kortteleiden välitilojen käsittely on määrätietoista. Korttelit ja katutilat niiden ympärillä ovat hyvin mitoitettuja tai helposti kehitettävissä.

Alueen uusi puisto on esitetyistä ratkaisuista selvästi paras: se on tunnistettava, riittävän laaja, selkeästi rajattu ja mitta-

Voittajaehdotus Letti, asemakaava.

Palkitut

Voittaja *Letti*
Serum Arkkitehdit
Tekijät: Sami Heikkinen, Antti Lehto, Vesa Humalisto, Otto Heinonen, Ville Mellin, Anna-Kaisa Aalto
Avustajat: Emilia Elliä, Antti Haataja, Martina Pitakova, Anni-Mari Anttola

Kunniamaininta *Game Plan*
Arkkitehtitoimisto AJAK
Tekijät: Adalbert Aapola, Jarkko Kettunen
Avustajat: Toni Lahti, Leo Nuutinen, Anja-Kaisa Ylimommo, Andrei Periäinen, Henrik Ilvesmäki, Kimmo Rönkä / Setlementtiasunnot Oy

kaavaltaan luonteva. Puiston sijainti on keskeinen, ja se palvelee kulkua alueen poikki. Myös alueen keskelle pohjois-eteläsuuntaan muodostuva reitti aukioineen on selkeä. Tilat korttelei den välillä ovat hyvin jäsenneltyjä.

Maantasoasumisen liittymistä ympäröiviin viheralueisiin ja katuihin on ideoitu eläytyen. Rakennusten kattomuodot ovat moni-ilmeisiä ja voimakkaita. Joustava korttelirakenne mahdollistaa myös monenlaisia asuntopohjia.

Suunnitelma ottaa hyvin huomioon Malminkartanonhuipun maisemallisena kohokohtana. Korttelit avautuvat asumisen kannalta miellyttäviin suuntiin, ja korttelipihat ovat valoisia. Alueella säilytetty entinen painotalo on otettu osaksi asuinkorttelia.

Pysäköintilaitokset on sijoitettu luontevasti, ja niiden pohjakerroksiin on ideoitu myös muita toimintoja. Alueen keskellä sijaitsevalle pysäköintitalolle on haettu inhimillistä mittakaavaa ja persoonallista ilmettä jakamalla runko pienemmiksi yksiköiksi.

Ehdotuksessa on paneuduttu huolellisesti myös hulevesien hallintaan. Pihojen ja puistoalueiden hulevesien viivytyksen järjestely on laadukas ja toimiva. Hulevesiä kerätään alueen keskeisen puiston patoaltaisiin, jotka yhdessä rakennusten napakan muodon kanssa tuovat puistolle vahvan identiteetin.

Marja Sopanen

Kunniamaininta Game Plan.

Kunniamaininta Game Plan, Arkkitehtitoimisto AJAK.

Ehdotus Sinne ja takaisin, Arkkitehtitoimisto Harris–Kjisik.

Ehdotus MIXMAX OK, Huttunen-Lipasti-Pakkanen Arkkitehdit.

Palkintolautakunta

AEL: hallituksen puheenjohtaja **Anneli Karhula**, toimitusjohtaja **Kari Juntunen**
ISS Proko Oy: toimitusjohtaja **Harri Väänänen**
Tampereen teknillinen yliopisto: associate professor **Markku Karjalainen**
Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu: alueyksikön päällikkö **Tuomas Eskola**, tiimipäällikkö **Suvi Tyynilä**, arkkitehti **Tytti Wiinikka**
SAFAn nimeämä jäsen: **Marja Sopanen**
Sihteeri: arkkitehti **Mervi Savolainen**, ISS Proko Oy

STENI®
LASTING EXPRESSIONS

PURSO®
www.purso.fi

Joulu on jo
ovella.fi
ovella® systems oy

Kilpailun voitti Anttinen Oiva Arkkitehtien ehdotus Adagio.

Kaartin kortteli täydentyy kokonaisuudeksi

Kutsukilpailussa ideoitiin Helsingin historiallisen Kaartin korttelin kaupunkikuvaa.

Senaatti-kiinteistöt järjesti yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa ideakilpailun Helsingin Kaartinkaupungin kaupunginosassa sijaitsevan niin kutsutun Kaartin korttelin itäreunan uudisrakennuksista. Kilpailun tavoitteena oli löytää uudisrakennuksille luontevasti ympäristöön sopiva ja kestävä kaupunkikuvallinen ratkaisu sekä pääsuunnittelija tulevalle hankkeelle. Uudisrakennusten käyttäjäksi on suunniteltu Suojelupoliisia.

Kortteli on valtion omistuksessa, ja siellä sijaitsevat Puolustusvoimien pääesikunta ja puolustusministeriö **Engelin** ja **Lohrmannin** suunnittelemissa 1800-luvun rakennuksissa. Korttelin suunniteltiin 1950-luvulla kokonaisuudistusta, joka toteutui vain osittain, kun Fabianinkadulle rakennettiin toimistorakennuksia. Nämä **Viljo Revellin** ja **Heikki Castrénin** suunnittelemat, vuonna 1961 valmistuneet talot puretaan, koska ne eivät sovellu tulevaan käyttöön. Korttelin keskellä oleva Castrénin suunnittelema 1960-luvun paviljonki säilytetään.

Kilpailuun kutsuttiin Anttinen Oiva Arkkitehdit, Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki, Arkkitehtitoimisto SARC ja JKMM Arkkitehdit.

Mahdollisuus eheyttää kaupunkikuvaa

Kilpailu oli siitä poikkeuksellinen, että ehdotuksista esitettiin vain asemapiirros, julkisivut rakenneleikkauksineen ja näkymäkuvia. Arviointi perustui puhtaasti kaupunkikuvallisiin seikkoihin, julkisivuarkkitehtuuriin, teknis-taloudelliseen toteutettavuuteen sekä turvallisuusnäkökulmien huomioimiseen.

Ehdotuksissa näkyi kaksi eri lähestymistapaa täydennysrakentamiseen: vertikaalisin ikkuna-aukoin jäsennetty kaupunkikivitalo (ehdotukset *Adagio* sekä *Ruusu ja leijona*) ja abstraktimpi, veistoksellinen uudisrakennus (ehdotus *Kilpi*) tai näiden yhdistelmä (ehdotus *Suoja*). Tuomariston tehtävänä oli pohtia, mikä tapa parhaiten täydentää olemassa olevaa korttelirakennetta ja kestää aikaa, ja huomioida samalla arvosteluperusteenakin mainitut uutta luovat ratkaisut. Kun tontilta puretaan modernistiset 1960-luvun toimistorakennukset, jotka jäivät jo syntyessään muotopuoliksi suunnitelman toteuduttua vain osittain, tarjoutuu mahdollisuus eheyttää kaupunkikuvaa.

Ehdotuksissa periaatteena oli Kaartin korttelin empireajan mukainen umpikorttelirakenne. Kaikissa ehdotuksissa Fabianinkadun puoleinen rakennusmassa oli jäsennetty tavalla tai toisella kahteen osaan. Katutason ja jalankulkijan näkymät osoittautuivat haastaviksi, kun vaatimuksena oli turvallisuussyistä kahden metrin korkuinen umpiosa katutasosta.

Keskeisiä haasteita oli sulkeutuneisuuden ja miellyttävyyden yhdistäminen. Se onnistuttiin kuitenkin ratkaisemaan varsin hyvin, ja ehdotukset tarjosivat useita vaihtoehtoisia rakennustapoja vaatimukset täyttäville julkisivuille.

Kuin lyhty pimeässä

Kilpailun voittajaksi valittiin yksimielisesti Anttinen Oiva Arkkitehtien ehdotus *Adagio*. Siinä on rauhallista symmetriaa korttelin Kasarmikadun puoleisten vanhojen rakennusten kanssa. Rakennusten mittakaava ja vähäeleinen, pystysuuntaisiin ikkunoihin perustuva arkkitehtuuri sopeutuvat kauniisti Kaartin kaupunkikuvaan.

Tiilimuuraus julkisivussa liittää uudisrakennukset Kaartinkujan puoleisten rakennusten materiaalimaailmaan ja väri puolestaan Engelin rakennukseen. Kahden volyymin välissä on sisäänvedetty osa, joka on lasilamellijärjestelmää. Ylin kerros on sisäänvedetty niin, että räystäslinja piirtyy naapurirakennusten mukaisesti.

Voittajarakennuksen erikoisuus on julkisivun pintaan tuotu kirkas lasi: katukuvassa se näyttää tavalliselta ikkunalta, mutta se heijastaa valoa ympäristöönsä. Yöaikaan valaistusjärjestelmä luo rakennuksesta kauniin lyhdyn paljastamatta, mitä talon sisällä tapahtuu.

Kaartin kortteli täydentyy tulevina vuosina ehjäksi, valtion puolustus- ja turvallisuushallintoa palvelevaksi kokonaisuudeksi.

Muiden ehdotusten kirjo

Ehdotuksessa *Kilpi* on veistoksellista yksiaineisuutta. Yläosan läpinäkyvä, kaksoisjulkisivun kätkevä lasivaippa ja alaosan suljettu kiviseinä ovat vuoropuhelussa keskenään. Ratkaisua pidettiin kuitenkin ympäristössään hieman vieraana.

Ehdotus *Ruusu ja leijona* vakuutti hallitulla julkisivuarkkitehtuurillaan, jossa oli huomioitu historiallinen ympäristö. Hiekkakivellä ja tiilellä verhoiltu, säännölliseen ikkuna-aukotukseen perustuva julkisivu jatkuu pilastereina katuun asti. Se luo mielikuvan liikerakennuksesta, mikä johtaa hieman harhaan, kun rakennuksessa ei ole lainkaan jalankulkijalle avoimia liiketiloja.

Suunnitelmassa *Suoja* korttelia täydennetään kolmella eriluonteisella volyymilla, jotka ovat sisäyhteydessä keskenään. Materiaalipalettikin on kolmijakoinen: keltainen rappaus, perforoitu ruostumaton teräslevy ja punainen tilli. Veistoksellista kiiltävää teräsosaa pidettiin kuitenkin pohjaratkaisua rajoittavana tekijänä.

Pirjo Sanaksenaho

Ehdotus Kilpi (yllä) ja ehdotus Suoja (alla).

Ehdotus Ruusu ja leijona.

Tekijät

Voittaja *Adagio*
Anttinen Oiva Arkkitehdit
Tekijät: **Selina Anttinen**, **Vesa Oiva**
Työryhmä: **Teemu Halme**, **Lauri Virkola**, **Jussi Kalliopuska**, **Tomi Itäniemi**, **Aaro Martikainen**, **Jemina Valli**, **Annamari Vesamo**
Rakenteet: **Anssi Kolehmainen** / Sweco

Ehdotus *Kilpi*
Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki
Tekijät: **Ilmari Lahdelma**, **Rainer Mahlamäki**
Työryhmä: **Jukka Savolainen**, **Taavi Henttonen**, **Johannes Koskela**
Rakenneasiantuntija: **Jukka Ala-Ojala**, DI / Wise Group Finland Oy
Lasiteknologia-asiantuntija: **Tahvo Sutela** / Lasifakta Oy

Ehdotus *Ruusu ja leijona*
Arkkitehtitoimisto SARC
Tekijät: **Antti-Matti Siikala**, **Sarlotta Narjus**
Pääavustaja: **Katariina Sewón**
Avustaja: **Tommi Sassi**
Mallinnukset: **Jarmo Roiko-Jokela**

Ehdotus *Suoja*
JKMM Arkkitehdit
Tekijät: **Asmo Jaaksi**, **Teemu Kurkela**, **Samuli Miettinen**, **Juha Mäki-Jyllilä**, **Marko Pulli**
Avustajat: **Reetta Aarnio**, **Teemu Toivio**, **Jussi Vepsäläinen**

Palkintolautakunta

Senaatti-kiinteistöt: toimialajohtaja **Riitta Juutilainen** (pj.), rakennuttamisjohtaja **Jonni Laitto**, operatiivinen johtaja **Juha Lemström**, toimialajohtaja **Jari Panhelainen**; Suojelupoliisista päällikkö **Antti Pelttari**
Helsingin kaupunki: asemakaavapäällikkö **Marja Piimies**, yksikön päällikkö **Janne Prokkola**, tiimipäällikkö **Hanna Pikkarainen**
Kilpailijoiden nimeämä tuomari: arkkitehti SAFA **Pirjo Sanaksenaho**
Palkintolautakunnan asiantuntijat, Senaatti-kiinteistöt: rakennettavuus- ja toteutettavuusasiantuntija **Janne Johansson**, kustannusasiantuntija **Ilkka-Matti Tuononen**, turva-asiantuntija **Eero Seppä**
Sihteeri: arkkitehti **Mervi Savolainen**, ISS Proko Oy

SAFA–RIL-roadshow

RAKENTAMISMÄÄRÄYSKOKOELMAN UUDISTUKSET
1.3.2018, HELSINKI
myös webinaarina

RAKENTAMISMÄÄRÄYSKOKOELMAN UUDISTUKSET
22.3.2018, OULU

RAKENTAMISMÄÄRÄYSKOKOELMAN UUDISTUKSET
25.4.2018, KUOPIO

RAKENTAMISMÄÄRÄYSKOKOELMAN UUDISTUKSET
3.5.2018, TURKU

RAKENTAMISMÄÄRÄYSKOKOELMAN UUDISTUKSET
29.5.2018, TAMPERE

www.ril.fi
www.safa.fi

Ville Hara esitteli Löylyn.

Europan 14 -foorumi jalkautui Helsinkiin

Kansainvälinen Europan-foorumi järjestettiin ensimmäisen kerran Suomessa lokakuussa. Foorumin isäntänä toimi Helsingin kaupunki. Tilaisuuden pitopaikaksi valikoitunut Finlandia-talo sopi hyvin korostamaan Suomi 100 -teemavuotta.

Foorumiin osallistuivat Europan 14 -kilpailukauden kohteiden edustajat ja tuomaristojen jäsenet eri puolilta Eurooppaa. Yhteensä osallistujia oli yli 200.

Finlandia-talon aulatilassa oli kilpailuehdotusten näyttely, jossa oli esillä kunkin kohteen parhaat ehdotukset, yhteensä 44 kappaletta 13 maasta. Aulassa olisi voinut viettää tuntikausia perehtymällä moninaisiin ehdotuksiin. Vaikutti siltä, että pohjoisemmissa Euroopan maissa ehdotusten kärkijoukossa painottuivat tarkat, hyvin paikkaansa sidotut suunnitelmat, kun taas etelämmän Euroopan ehdotuksissa oli esillä myös korkealentoisia ja prosessia korostavia suunnitelmia.

Tilaisuuden avasi Europan Europen pääsihteeri **Didier Rebois**. Kaupunkiympäristötoimialan johtaja **Mikko Aho** toivotti osallistujat tervetulleiksi Helsinkiin kertomalla Helsingin tulevaisuuden tavoitteista: kaupunkibulevardeista, yleiskaavan verkostokaupungista sekä Helsingin uudesta strategiasta.

Foorumeissa on tapana viedä vieraat katsomaan järjestäjäkaupungin uusia kaupunkisuunnittelun ja arkkitehtuurin kohteita. Helsingissä kohteiksi oli valikoitunut Kalasatama ja Jätkäsaari. Vierailijat pääsivät tutustumaan myös Avanto Arkkitehtien Löyly-saunaan. Löyly sai kehuja, ja erityisesti savusauna herätti kummastusta. Helsinki näytti retkillä parhaat puolensa, kuulaassa syyssäässä ruska oli parhaimmillaan.

Haussa kehityskelpoinen suunnitelma

Tapahtuma jatkui kohteiden yhteisissä työpajoissa, jotka järjestettiin teemoittain. Helsinki oli mukana ryhmässä *From Functionalist Infrastructures to Productive Cities*, jossa oli kymmenen kohdetta, myös Tornio-Haaparanta.

Helsingin-ryhmässä keskusteltiin muun muassa Laajasalon bulevardin suunnitteluratkaisusta: onko tarpeellista valita voittajaksi valmis suunnitelma, vai tulisiko pysyä konseptuaalisemmalla tasolla? Keskusteltiin myös Tornio-Haaparannan kohteen kiinnostavasta sijainnista valtakuntien rajalla. Pitäisikö rajaa jopa korostaa, vaikka vuosikymmeniä on tehty töitä rajaviivan häivyttämiseksi? Grazin kohteessa taas pohdittiin katutilan muuntamista bulevardiksi ja muuttamisen tarpeellisuutta.

KUVAT: MARI KOSKINEN

> HELSINGIN KOHTEESEEN LÖYTYI ERITTÄIN KORKEATASOINEN SUUNNITELMA, JOTA ON ILO LÄHTEÄ EDISTÄMÄÄN ASEMAKAAVOITUKSEN KAUTTA KOHTI TOTEUTUSTA.

Tilaajana etsimme Helsinkiin ennen kaikkea toteuttamiskelpoista tai ainakin kehityskelpoista suunnitelmaa. On hienoa, että Europan-kilpailussa analysoidaan prosesseja laajasti. Ongelmaksi kuitenkin muodostuu usein se, että kilpailutöissä ei päästä pitkän analyysi- ja pohdintatyön jälkeen kiinni varsinaiseen suunnitteluun. Usein hienoja, korkealentoisia ajatuksia ja analyyttistä pohdintaa sisältävissä kilpailuehdotuksissa suunnitelma ei vastaa odotuksia. Osin tämä johtunee siitä, että aika on loppunut kesken.

Helsingin kohteeseen löytyi erittäin korkeatasoinen suunnitelma, jota on ilo lähteä edistämään asemakaavoituksen kautta kohti toteutusta. Jatkamme suunnitelman työstämistä yhteistyössä voittajan kanssa heti vuoden 2018 alussa.

Helsingin kaupunki järjesti lisäksi Europan-vieraille iltajuhlan Valkoisessa salissa. Juhlapuhujina kuultiin apulaispormestari **Anni Sinnemäkeä** sekä Europan Europen presidentti **Anna Catastaa**. Illan huipennukseksi arkkitehtiopiskelijat esittivät nykytanssista vogueingiin muuttuvan monipuolisen show'n.

Anri Linden
Itäisen alueyksikön päällikkö,
Helsingin kaupunkiympäristön asemakaavapalvelu

Mikä Europan?

Europanista on kehittynyt maailman laajin arkkitehtuurikilpailu, johon rekisteröityy lähes kymmenentuhatta alle 40-vuotiasta suunnittelijaa ympäri maailmaa. Europan 14 järjestettiin samaan aikaan 15:ssä Euroopan maassa.

Europan pyrkii tuottamaan syvällistä tietoa asumisesta ja asuntotuotannosta sekä lisäämään keskustelua arkkitehtuurista ja kaupunkisuunnittelusta Euroopan maiden välillä. Lisäksi Europanin tavoitteena on auttaa nuoria arkkitehteja kehittämään ja markkinoimaan ideoitaan Euroopassa ja sen ulkopuolella.

Europan 14 ratkesi – kärkihankkeita kolmesta Suomen kaupungista

Nuorten arkkitehtien kansainvälinen Europan 14 -kilpailu käytiin teemalla *Productive Cities – Tuottavat kaupungit*. Suomesta oli mukana kolme kaupunkia, Helsinki, Oulu ja Tornio-Haaparanta.

Voittaja HELSINKI: *Lateral Coalescence*
Tekijät: arkkitehdit **Lotta Kindberg** (FI), **Nea Tuominen** (FI)
Avustaja: arkkitehti **Rachel Murray** (NZ)

> KAIKISSA KOHTEISSA MENNEINÄ VUOSIKYMMENINÄ RAKENNETTUA AUTOVALTAISTA KAUPUNKIRAKENNETTA OLI TARVE MUUTTAA IHMISLÄHEISEMMÄKSI KÄVELY-, PYÖRÄILY- JA JOUKKOLIIKENNEKAUPUNGIKSI.

Suunnittelutehtävä oli kaikissa Suomen Europan-kohteissa haastava ja kaupungeille merkittävä. Helsingissä kyseessä oli ensimmäinen uusista kaupunkibulevardeista, Oulussa yliopiston kampusalueen ympäristö ja Tornio-Haaparannassa kaksoiskaupungin yhteen nivominen. Kilpailuun saatiin 55 ehdotusta, mitä voi pitää hieman vaatimattomana tehtävien luonteeseen nähden: kaikki olivat paikkakuntansa kärkihankkeita.

Kaikissa kohteissa menneinä vuosikymmeninä rakennettua autovaltaista kaupunkirakennetta oli tarve muuttaa ihmislähеisemmäksi kävely-, pyöräily- ja joukkoliikennekaupungiksi. Kilpailuehdotuksista saatiin ratkaisuja autokaupungin vaikeisiin rakenteellisiin ongelmiin.

Helsingin ja Tornio-Haaparannan voittajat olivat suomalaisia työryhmiä, Oulun kohteen voitto meni Espanjaan. Tornio-Haaparannassa järjestetyn yleisöäänestyksen suosikki oli sama kuin tuomariston valitsema kilpailuvoittaja.

Helsinkiin suunniteltiin kaupunkibulevardi

Helsingin suunnittelukohde oli nelikaistainen Laajasalontie ympäristöineen. Kruunusillat ja uusi raitiotie yhdistävät Laajasalon tulevaisuudessa keskustaan, ja alueen asukasluku kaksinkertaistuu. Kilpailun tavoitteena oli tutkia tulevan kaupunkibulevardin luonnetta ja rakennetta: miten lähiömäinen asuinalue tiivistyisi urbaaniksi, merelliseksi kaupunginosaksi?

Voittanut ehdotus *Lateral Coalescence* löysi tasapainon bulevardin, luontoarvojen, uuden aluekeskuksen ja merellisyyden välillä. Työ perustuu paikan ominaisuuksien oivaltavaan tunnistamiseen. Tärkein julkinen tila sijoittuu akupunktioneulan tarkkuudella oikeaan kohtaan, kun bulevardin hienovaraisesta mutkasta avautuu merimaisema. Tämä bulevardin solmukohta yhdistää elegantisti länsipuolen palvelut ja idän merenlahden.

Pitkänomainen katutila muuttuu yksinkertaisella eleellä pienimittakaavaisempien, kaarevien katutilojen sarjaksi. Luonnontilaiseksi jätetty mäntyinen kalliokukkula avautuu keskusaukiolle kapean rakennusrintaman välistä. Tekosaari on rohkea ja ennakkoluuloton tapa säilyttää ranta-aluetta entisellään, mutta se on kokoonsa nähden tehottomasti rakennettu.

Toinen palkinto annettiin ehdotukselle *Waterfront Twist*, jonka kaikki elementit ja osa-alueet ovat tarkkaan harkittuja. Bulevardi on rakennusten rajaama, tiivis kaupunkitila. Arkkitehtuuri on taitavaa mutta yleisluontoista, se ei kytkeydy erityisesti kilpailualueen ominaisuuksiin.

Kunniamaininnan sai ehdotus *Make Laajasalo Productive Again*. Ehdotus on kiehtova, paikallisuudesta kumpuavan kaupungin kehittämisen manifesti.

PITKÄNOMAINEN KATUTILA MUUTTUU YKSINKERTAISELLA ELEELLÄ PIENIMITTAKAAVAISEMPIEN, KAAREVIEN KATUTILOJEN SARJAKSI. LUONNONTILAISEKSI JÄTETTY MÄNTYINEN KALLIOKUKKULA AVAUTUU KESKUSAUKIOLLE KAPEAN RAKENNUSRINTAMAN VÄLISTÄ.

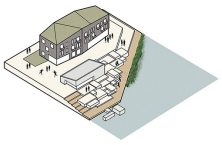

HARBOUR ISLAND EDGE

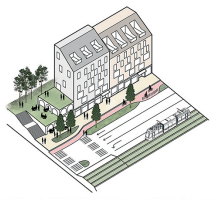

WEST LAAJASALONTIE BOULEVARD EDGE

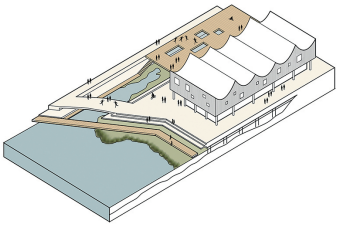

MARKET HALL, SQUARE AND TERRACE

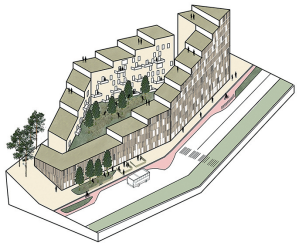

NORTH LAAJASALONTIE BOULEVARD EDGE

KALJAMA EI OLE VALMIS EHDOTUS VAAN KONSEPTI.

Voittaja OULU: *Kaljama*
Tekijät: arkkitehdit **Argimiro Macías** (ES), **Paula Manzano** (ES), **Curro Holguín** (ES), **Antonio Torres** (ES)

Oulun Kaijonharjulle uusi identiteetti

Oulussa kilpailutehtävänä oli suunnitella Kaijonharjun asuinalueelle kaupunkimainen ja vetovoimainen identiteetti ja parantaa yhteyksiä Oulun yliopiston pääkampukselle Linnanmaalle. Alueesta haluttiin entistä tiiviimpi, aktiivisempi ja monipuolisempi innovaatiokeskittymä.

Kampuksen ja Kaijonharjun lähiön yhdistäminen kokonaisuudeksi oli kilpailijoille haastava tehtävä. Suunnittelualueen laajuus oli vaikea hahmottaa, kyseessä kun on lähes Oulun ruutukaavakeskustan kokoinen alue. Yksikään työ ei yksinään pystynyt ratkaisemaan suunnittelutehtävän kaikkia osa-alueita, mutta kilpailussa löytyi hyviä ideoita jatkokehittelyyn.

Parhaan strategian alueen kehittämiseksi tarjosi ehdotus *Kaljama*. Sen perusperiaate on yksinkertainen: valtavat pysäköintikentät yliopiston ympärillä korvataan kaupunkimaisilla kortteleilla.

Kaljama ei ole valmis ehdotus vaan konsepti. Se esittää älykkään, elegantin ja joustavan tavan ratkaista alueen tuleva kehitys, säilyttäen arkkitehtoniset ja luonnonympäristön arvot ja samalla korjaten nykyisen ympäristön suuria puutteita. Tavoitteisiin nähden ehdotus on hyvin keskeneräinen, mutta se antaa hyvät suuntaviivat alueen kehittämiselle.

Toiseksi tulleen ehdotuksen *A Tale of Two Lakes* kaltainen taiteellinen ja voimakas ratkaisu tukisi erinomaisesti Oulun yliopiston identiteettiä kansainvälisenä yliopistokampuksena. Suunnitelma vaatisi kuitenkin kehittämistä toteutuskelpoiseksi, mikä olisi vaativa tehtävä ja sisältäisi riskejä.

Kunniamaininnat jaettiin ehdotuksille *The Forum* ja *Dynamo*.

Voittaja TORNIO-HAAPARANTA: *Two Cities One Heart*
Tekijät: arkkitehdit **Vilma Autio** (FI), **Maija Parviainen** (FI), **Hanna Kuivalainen** (FI)

Sydän Tornio-Haaparannan kaksoiskaupungille

Suomen Tornio ja Ruotsin Haaparanta muodostavat kansainvälisen kaksoiskaupungin. Kilpailun tavoitteena oli yhdistää kaupunkien keskustat paremmin toisiinsa ja luoda elävää kaupunkiympäristöä yhteiselle ranta-alueelle. Kilpailualueen läpi kulkee valtatie E4, ja sen tuottamien haittojen vähentäminen oli keskeinen osa tehtävää. Kilpailualueelle sijoittuva tulva-alue sekä pienten kaupunkien resurssit ja kasvutahti tuli ottaa huomioon. Kilpailijoita pyydettiin myös esittämään urbaaneja ideoita matkailuun, vapaa-ajan viettoon ja asumiseen.

Parhaissa ehdotuksissa valtatie E4 onnistuttiin bulevardisoimaan osaksi kaupunkirakennetta. Niissä oli myös esitetty herkkää, ympäröivään rakentamiseen ja luontoon sopivaa korttelirakennetta, rakennustyyppejä ja arkkitehtuuria.

Voittajaehdotuksessa *Two Cities One Heart* alueen keskeiset elementit on tunnistettu ja erilaiset rajapinnat muutettu voimavaroiksi. Uusi sydänreitti yhdistää kaksoiskaupungin keskeiset toiminnot ja kaupunkitilat. Aluetta halkovasta valtatiestä on luotu aktiivinen kaupunkibulevardi, ja ehdotetut uudet korttelit ovat oikeassa mittakaavassa suhteessa kaupunkien nykyiseen rakenteeseen. Selkeä kaupunki–puisto–kaupunkirytmitys tuo rajan positiivisella tavalla näkyväksi.

Toisen palkinnon sai ehdotus *The Engagement*, jossa rajan ylittävä liikenne rauhoitetaan dramaattisella eleellä, veden

> UUSI SYDÄNREITTI YHDISTÄÄ KAKSOISKAUPUNGIN KESKEISET TOIMINNOT JA KAUPUNKITILAT.

päälle kurottavalla ympyrän muotoisella rakennuksella. Vaikka jäät ja tulvat vaatisivat rakenteelta paljon, tuomaristo piti ajatusta rajalle rakennettavasta ”kihlasormuksesta” jatkotutkimisen arvoisena.

Kunniamaininnat jaettiin ehdotuksille *Seamless*, *Tornelandia* ja *Common Ground*.

Antti Lehto, Riikka Kuittinen, Johanna Palomäki ja Johanna Vuorinen

Kaikki kilpailuehdotukset ja niiden tekijät löytyvät Europanin verkkosivulta www.europan.fi.

Ensi vuonna vietetään eurooppalaista kulttuuriperintö-vuotta

Euroopan unioni on nimennyt vuoden 2018 kulttuuriperintövuodeksi. Merkkivuoden koordinoinnista vastaa Suomessa Museovirasto. Toteuttamiseen on kutsuttu mukaan laajasti eri toimijoita: kaikki kulttuuriperinnöstä kiinnostuneet, kulttuuriperinnön ammattilaiset, kansalaisjärjestöt, alueelliset ja paikalliset toimijat. Kulttuuriperintö on myös SAFAn vuoden 2018 teemana, ja se tulee näkymään muun muassa viestinnässä ja osastojen toiminnassa.

> KULTTUURIPERINTÖ ON MYÖS SAFAN VUODEN 2018 TEEMANA.

SAFAn ala- ja paikallisosastovastaavat kokoontuivat marraskuussa suunnittelemaan ensi vuoden toimintaa ja purkamaan SAFA 125 -juhlavuoden saldoa. Tapahtumia järjestettiin vuoden aikana eri puolilla Suomea kaikkiaan noin 50. Pelkästään kansainvälisen arkkitehtuurin päivän tapahtumasaldo oli 20, ja moniin tilaisuuksiin riitti väkeä tuvan täydeltä.

Ensi vuoden päätapahtuma on 13.4. Oulussa järjestettävä Arkkitehtipäivät, jonka suunnittelu on Pohjois-Suomen safalaisilla jo täydessä vauhdissa.

Jäsenrekisteri- ja verkkosivu-uudistus

SAFAssa otettiin kesällä käyttöön uusi jäsenrekisteri, joka mahdollistaa muun muassa jäsenlaskun tilaamisen e-laskuna. Ensi vuonna voimaan tulevan uuden tietosuoja-asetuksen vuoksi listoja jäsenistä ei voi lähettää sähköpostilla toukokuun 2018 jälkeen. Kullekin osastolle tehdään tunnukset, joilla pääsee rekisteriin koostamaan listan oman alueen jäsenistä itse. Osastojen käyttöön tulee samalla uutiskirjetyökalu, jolla voi lähettää tiedotteita omille jäsenille.

SAFAn verkkosivut uudistuvat ensi vuoden aikana. Tavoitteena on julkaista ensimmäinen versio verkkosivuista syksyllä 2018. Loppukäyttäjiä tullaan osallistamaan suunnittelu- ja testausvaiheessa. Tarkoituksena on varata verkkopalveluun jokaiselle osastolle oma sivu. Alusta tarjoaa halukkaille mahdollisuuden päivittää sivua hyvinkin monipuolisesti.

Osastoja kehotettiin hakemaan TJS Opintokeskukselta taloudellista tukea esimerkiksi sisäisiin koulutustilaisuuksiin, verkkokoulutukseen ja jäseninfoihin. Ensimmäistä kertaa tunnuksia haettaessa tarvitaan SAFAsta pääsihteerin ja puheenjohtajan allekirjoitukset. Tuessa on jatkuva haku.

Lisätietoa: www.tjs-opintokeskus.fi

Lähetä meille oma kulttuuriperintötarinasi

Vuosi 2018 on kulttuuriperinnön eurooppalainen teemavuosi. Suomessa vuoden pääteemana on osallisuus kulttuuriperintöön.

Haluammekin kääntää katseet arkkitehtien kulttuuriperintösuhteeseen. Lähetä meille omakohtainen kokemus, tarina tai muisto kulttuuriperinnöstä. Tarina voi liittyä esimerkiksi lapsuuden kotiin tai asuinympäristöön, mutta yhtä hyvin nykyiseen elämäntilanteeseen, kesänviettopaikkaan, koti- tai työskentely-ympäristöön.

Julkaisemme juttuja vuoden mittaan *au*:ssa ja SAFAn blogissa. Sarja alkaa *au*:n tammikuun numerossa.

Kirjoituksia voi lähettää koko vuoden ajan osoitteeseen **au@safa.fi**.

Henna Helander SAFAn puheenjohtajaksi

TUOMAS UUSHEIMO

Liittovaltuusto vahvisti vaalivaliokunnan esityksen mukaisesti liiton puheenjohtajaksi kaudelle 1.1.–31.12.2018 **Henna Helanderin**.

Helander haluaa puheenjohtajana herättää keskustelua erityisesti arkkitehtien eri rooleista ja kirkastaa niitä. Hän haluaa myös ottaa kantaa arkkitehdin asemaan rakennushankkeissa sekä nostaa esiin arkkitehtuurin roolia yhteiskunnallisten kysymysten ratkaisijana.

– SAFA on parhaimmillaan myös meidän arkkitehtien yhteinen keskustelufoorumi ja lepopaikka: monipuolista keskustelua, kovaa väittelyä, hyvässä hengessä, ymmärtäväisiä kollegoita auttamassa ja kuuntelemassa, Helander sanoo.

Varapuheenjohtajiksi Eva Geitel ja Jonna Taegen

Liiton varapuheenjohtajana jatkaa **Eva Geitel**, joka toimii arkkitehtuuripoliittisen jaoksen puheenjohtajana. Toisena varapuheenjohtajana aloittaa **Jonna Taegen**. Hän toimii ammattipoliittisen jaoksen puheenjohtajana.

Hallituksen jäseninä jatkavat edelliseltä kaudelta **Hannu Salmi**, **Mikko Nurminen**, **Hanna Pikkarainen**, **Tomi Perko**, **Auvo Lindroos** ja **Gunilla Lång-Kivilinna**. Uusina hallituksen jäseninä aloittavat **Mirjam Hyvönen**, **Harri Hautajärvi** ja **Miia Perkkiö**.

Vaalivaliokunnan esityksen mukaisesti eettisen valiokunnan jäseninä jatkavat **Ilkka Halinen** (puheenjohtaja), **Inari Virkkala**, **Mervi Savolainen**, **Jenni Hölttä**, **Katariina Rautiala**, **Yrjö Suonto**, **Salla Hoppu**, **Tero Wéman**, **Leif Östman**, **Esko Kaasinen** ja **Riikka Ahonen**.

Vaalivaliokunnan jäseniksi ja heidän varajäsenikseen valittiin **Tuomo Sirkiä** (Kirsti Rantanen), **Hannu Pyykönen** (Mari Siivola), **Tiia Ettala** (Janne Teräsvirta), **Marja Sopanen** (Anneli Lyytikkä), **Mikko Siitonen** (Iida Kalakoski), **Pekka Lehtinen** (Roy Mänttäri uutena) ja **Kari Piela** (Petteri Littu).

Uuden puheenjohtajan haastattelu julkaistaan *au*:ssa alkuvuonna 2018.

ACEn hallitus kaudelle 2018–2019 valittu

SAFA on jäsenenä vuonna 1990 perustetussa EU:n jäsenmaiden ja siihen hakevien maiden arkkitehtiliittojen yhteistyöjärjestössä Architects' Council of Europessa (ACE) ja osallistuu sen kautta aktiivisesti Euroopan arkkitehtien yhteistyöhankkeisiin.

Yleiskokous valitsi kaudelle 2018–2019 järjestön puheenjohtajaksi itävaltalaisen **Georg Pendlin** (kuvassa keskellä). SAFAn pääsihteeri **Paula Huotelin** (kuvassa oikealla) jatkaa hallituksessa myös ensi kaudella.

Muut hallituksen jäsenet ovat **Fulgencio Avilés Inglés** (Espanja), **Dubravko Bačić** (Kroatia), **Philippe Klein** (Ranska), **Pavel Martinek** (Tšekki), **Indrek Näkk** (Viro), **Eugen Pănescu** (Romania), **José Manuel Pedreirinho** (Portugali), **Ruth Schagemann** (Saksa) ja **Aleš Vrhovec** (Slovenia).

ACEn toimisto sijaitsee Brysselissä. ACE edustaa kokonaisuudessaan yli 500 000 eurooppalaista arkkitehtia.

Lisätietoja: www.ace-cae.eu

ACEN TOIMISTO

HAMARI
auditorium furniture solutions

Toivotamme asiakkaillemme
Rauhaisaa Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta.

Auditorioratkaisut vaativiin kohteisiin.
HAMARI auditorium furniture solutions Oy,
Runeberginkatu 34 E, FI-06100 Porvoo,
050 4641 375, www.hamari.pro

Arkkitehtisuunnittelualan työehtosopimusneuvotteluissa neuvottelutulos

Arkkitehteja edustava Ylemmät Toimihenkilöt YTN sekä työnantajia edustavat Palvelualan työnantajat Palta ja Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL saavuttivat 5.12.2017 neuvottelutuloksen arkkitehtisuunnittelualan ylempien toimihenkilöiden työehtosopimuksesta.

Neuvottelutulos on kolmivuotinen, ja se sisältää option vuodesta 2020. Neuvottelutulos noudattaa kustannusvaikutuksiltaan teollisuusliittojen aiemmin solmittuja sopimuksia. Palkkoja korotetaan kahden ensimmäisen sopimusvuoden aikana yhteensä 3,2 prosentilla liittojen sopimalla tavalla. Neuvottelutulos sisältää myös joitakin työehtoihin liittyviä tekstimuutoksia.

YTN:n sekä Paltan ja ATL:n nykyinen työehtosopimus päättyi 31.10.2017.

Lisätietoja: www.ytn.fi

ALUPRO®
DARE TO BUILD BETTER

alupro.com

Itsenäisyyspäivän kunniamerkkejä arkkitehdeille

Presidentti **Sauli Niinistö** jakoi itsenäisyyspäivänä kunniamerkkejä. SAFAn ehdotuksesta kunniamerkin sai viisi arkkitehtia.

Suomen Valkoisen Ruusun I luokan ritarimerkin sai **Hennu Kjisik**. Suomen Leijonan I luokan ritarimerkki myönnettiin **Pekka Heikkiselle** ja **Jussi Murolelle**. Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkki myönnettiin **Helena Hirviniemelle** ja **Anne Jarvalle**.

OY PEDELUX AB

Hyvää Joulua ja
Menestyksekästä
Uutta Vuotta

ATL tekee palvelukyselyn

Uudistuakseen ja kehittääkseen jäsenpalvelujaan ATL toteuttaa sähköisen palvelukyselyn joulu- ja tammikuun aikana. Jäsentoimistoille lähetetään viesti, jossa kysytään ATL:n tarjoamien palveluiden tarpeellisuudesta ja kehittämissuunnista.

Toivomme, että vastaatte kyselyyn huolella, jotta ATL voi olla suomalaisille arkkitehtitoimistoille mahdollisimman hyödyllinen kumppani.

Hallitus valittu

Syyskokouksessa 14.11.2017 valittiin ATL:lle hallitus vuodeksi 2018. Puheenjohtajaksi valittiin **Vesa Humalisto** Serum Arkkitehdeista, varapuheenjohtajaksi **Juha Salmenperä** AFKS:stä ja jäseniksi **Veera Rautaheimo** LPR-arkkitehdeista, **Meri Ruuskanen** Arkkitehtitoimisto Laatiosta, **Tuomas Silvennoinen** PES-Arkkitehdeista ja **Petri Tavilampi** BST-Arkkitehdeista.

Onnea valituille ja tervetuloa mukaan!

Vientimatka Kazaniin

Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL on tehnyt muutaman vuoden ajan yhteistyötä venäläisen Project Baltian kanssa viennin edistämiseksi Venäjällä. Tähän mennessä tilaisuuksia on järjestetty Pietarissa, Moskovassa ja Jekaterinburgissa.

Seuraava vientimatka tehdään **14.–16.3.2018** Tatarstanin pääkaupunkiin Kazaniin. Team Finland järjesti Kazaniin vientimatkan marraskuussa – alueella on jo valmiiksi kiinnostusta suomalaisia palveluja kohtaan.

Kazanissa on noin 1,2 miljoonaa asukasta, ja alueen talous on kasvussa. Rakentaminen on vilkasta. Kaupungissa tarvitaan hyvää suunnitteluosaamista, ja suomalaisten maine on vahva.

ATL järjestää matkan aikana tapahtuman, jossa esitellään suomalaista arkkitehtuuriosaamista mukaan lähtevien toimistojen voimin, yhdessä markkinointia suunnitellen. Mukaan lähtevää joukkoa tavataan etukäteen, ja tarvittaessa tuetaan esitysten laatimisessa. ATL järjestää myös kahdenkeskisiä tapaamisia rakennusalan toimijoiden kanssa.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset: kalle.euro@atl.fi

Jaakko Laapotti 1931–2017

Arkkitehti ja asuntosuunnittelun emeritusprofessori Jaakko Laapotti kuoli 30.10.2017 Helsingissä 86-vuotiaana. Hän oli syntynyt Antreassa 28.3.1931.

Laapotti varttui Kuopiossa, tuli ylioppilaaksi vuonna 1952 ja opiskeli Teknillisessä korkeakoulussa. Hän valmistui arkkitehdiksi vuonna 1960. Lahjakas opiskelija työskenteli useassa toimistossa ja sai vastuullisia tehtäviä. Hän toimi Toivo Korhosen työparina muun muassa Tampereen yliopiston suunnittelussa. Viljo Revellin toimisto oli myös tärkeä ja kannustava esikuva.

Laapotti menestyi arkkitehtuurikilpailuissa jo opiskeluaikanaan. Hän sai toisen palkinnon suunnittelukilpailussa Ranskassa ja voiton Lauritsalan kirkkokilpailussa Toivo Korhosen kanssa. Vuonna 1960 hän perusti arkkitehtivaimonsa Kaarinan (o.s. Fredriksson, k. 2008) kanssa toimiston, joka suunnitteli asuntokohteita Helsinkiin ja Espooseen. Tunnetuimpia ovat valoisat Haukilahden atriumtalot, joita asukkaat arvostavat ja ovat huolella kunnostaneet.

Laapotin arkkitehtuuri oli linjakasta rationalismia, Revellin perintöä. Kilpailujen perusteella toteutuivat 1960-luvulla Remminghausenin kirkko Saksaan ja 1970-luvulla Kouvolan keskuskirkko. Näissä, kuten Lauritsalassakin, harrasta tunnelmaa luo puhdaslinjainen pelkistys ja detaljointi. Kirkkohallituksen rakennusasiain neuvottelukunnan puheenjohtajana hän toimi vuosina 1979–1983. Kilpailuvoittojen perusteella toteutuivat Pyynikin Rosendahl-hotelli 1970-luvulla Martti Kukkosen kanssa sekä Upsala Nya Tidning -lehtitalo Ruotsiin 1990-luvulla. Teollisuusrakentamista edustaa Kone Oy:n hissitehdas Hyvinkäällä.

Laapotin työuran keskeinen teema oli asuntoarkkitehtuuri. Vankan taustan muodosti jäsenyys Standardisoimislaitoksen johtokunnassa ja työ tutkimus- ja kehitysprojekteissa. Teollisen asuntorakentamisen varhaisista vuosista alkaen hän oli niitä harvoja, jotka pelkän kritiikin sijaan koettivat vahvasti vaikuttaa järjestelmien kehittelyyn ja teollisen rakentamisen arkkitehtuuriin. Toiminta johti myös kansainväliseen yhteistyöhön alan hankkeissa.

Laapotti suunnitteli uransa aikana lukuisia asuinrakennuksia. Tiiviin ja matalan asumisen talotypologioiden rinnalla toteutuneita projekteja olivat uutta teknologiaa ennakoineet kerrostalojen kehityshankkeet, kuten 1980-luvun lopun laadukkaat kerrostalot Haukilahteen ja äänieristyksen kehityskohde Westendiin. Myös rakennusosien tuotekehitys oli hänen kiinnostuksensa kohteena, muun muassa erilaiset sisärakennusjärjestelmät. Hän suhtautui myös ennakkoluulottomasti tietokoneiden käyttöön suunnittelun apuna. Hän ymmärsi varhain niiden tulevan roolin ja aloitti suunnitteluohjelmien käytön jo 1980-luvulla.

Laapotti nimitettiin Teknillisen korkeakoulun asuntosuunnittelun professoriksi vuonna 1974. Apulaisprofessoriksi nimitetyn Esko Kahrin kanssa toimistoyhteistyö jatkui yhteisissä tiloissa 1980-luvun alusta vuoteen 1992 asti. Toimistot ja suunnitteluprojektit olivat erillisiä, mutta toimistopalvelut yhteisiä ja vuorovaikutus aktiivista. Laapotti toimi professorin virassa eläkkeelle lähtöönsä vuonna 1994 asti.

Laapotti harrasti avomerikalastusta ja -purjehdusta, joista kasvoi 1970-luvulla ystävien kanssa veneyhteisö. Yhteiset veneet ja jännittävät matkat olivat puheenaiheina viimeisiin päiviin asti. Parikymmentä vuotta tehtiin perhe- ja osakaspurjehduksia koko Itämeren alueella ja kauempanakin jäitten lähdöstä talven tuloon. Eräänä myöhäissyksynä Gotlannin hotelliravintolan tarjoilija totesi tähän tapaan: ”Bästa herrar, det vore vänligt om ni skulle sluta äta lunch. Vi stänger under vintern.” Toisen kerran Bornholmilta palatessa purje liukui kannelta pot-

Ajankohtaisia koulutuksia:

Rakennus- ja kiinteistö-alan aliurakointi ja hankinnat **31.1.2018**

Työnjohtaja rakennus- ja kiinteistöalan paineissa **13.12.2017** ja **14.2.2018**

Rakennusalan sopimukset käytännössä **6.3.2018**

Eventium.fi

Kysy lisää:
koulutustuottaja Erja Laurila,
p. 050 300 6558

kuriin keskellä Itämerta: se oli käytävä leikkaamassa irti. Tönköksi kangistunut sukeltaja saatiin ylös vain vinssillä.

Pitkillä avomeripurjehduksilla oli aikaa käydä intensiivisiä keskusteluja arkkitehtuurista ja suunnitella seuraavan lukuvuoden opetusta. Laapottien uljas kesäasunto Snappertunassa oli vieraanvarainen kokoontumispaikka.

"Jaska" oli monen hauskan anekdootin päähenkilö ja verraton tarinoiden kertoja. Niitä riitti alkaen lapsuuden Karjalasta ja koulusta Kuopiosta, jossa hän oli Spede Pasasen luokkatoveri. Paljon kuultiin Revellin toimistosta, jota hän kuolinvuoteellaankin muisteli. Huimia olivat Jaskan jutut 60-luvun grynderien härskiydestä, kuten huoneistoalojen vilpeistä ja arkkitehtuurikilpailujen tulosten runttaamisesta. Kiehtovia olivat myös tarinat Kone Oy:n Pekka Herlinin kulttuuripiiristä, jonka traditio oli joululohen pyynti pitkäsiimalla. Railakasta menoa edusti Marskin ravintolassa pyöreän pöydän ideariihi, jossa paperin loppuessa piirrettiin pöytäliina täyteen. Myöhemmin Rosendahl-hotellin palkintotilaisuudessa rakennuttaja yllättäen paljasti tämän pöytäliinan tauluksi kehystettynä.

Kiitollisuutta Jaakko Laapotti korosti tuntevansa kahdesta ihanasta vaimostaan, joista ensimmäisen kanssa hän jakoi pitkän perhe-elämän ja toisen kanssa viimeiset vuodet. Rakkaita olivat myös kolme tytärtä ja kaksi lastenlasta.

Jaakko oli valoisa ja rohkea ihminen. Kun dialyysihoito loppui, hän tiesi kuolevansa, pyysi tulostamaan tilaajalle viimeiset suunnitelmansa ja totesi, ettei tässä kirkkojenkaan teko auttanut.

Esko Kahri ja Tuomo Siitonen

Suomalaishankkeet tavoittelevat Euroopan kulttuuriperintöpalkintoja

Viisi suomalaishanketta tavoittelee Euroopan unionin ja Europa Nostran vuoden 2018 kulttuuriperintöpalkintoja.

Konservointikategoriassa on kahden aikansa arkkitehtuurin merkkiteoksen restauroinnit Helsingistä – **Gösta Juslénin** suunnitteleman Lallukan taiteilijakodin ja **Carl Ludvig Engelin** Kansalliskirjaston.

Kulttuuriperintötyölle omistautuneen toiminnan kategoriassa haetaan palkintoa Turun yliopistosäätiölle. Säätiö on muun muassa saattanut loppuun Vanhalinnan museo- ja kulttuurikeskuksen peruskorjauksen, ja sillä on omistuksessaan useita arvorakennuksia.

Koulutus ja tietoisuuden lisääminen -luokassa haetaan palkintoa kulttuurikasvatussuunnitelmalle, joka auttaa kuntia systematisoimaan koulujen kulttuuriopetusta. Samassa kategoriassa on ehdolla taiteilija ja professori **Eero Nelimarkan** eurooppalaisista vaikutteista kertova elokuva *Eero Nelimarkka – per aspera ad astra*.

Palkinnon saajat julkistetaan maalis–huhtikuussa. Palkittujen hankkeiden joukosta valitaan seitsemän Grand Prix -voittajaa, jotka saavat 10 000 euron suuruisen pääpalkinnon. Lisäksi yksi palkituista valitaan verkkoäänestyksellä yleisön suosikiksi. Grand Prix -voittajat julkistetaan Berliinissä 18.–24.6.2018 European Heritage Summitissa, joka on yksi ensi vuonna vietettävän kulttuuriperinnön eurooppalaisen teemavuoden päätapahtumista.

Sipoo on Suomen nopeimmin kasvava kunta pääkaupunkiseudun kupeessa. Olemme kaksikielinen ja ketterä kunta. Panostamme toimiviin työtapoihin, laadukkaisiin palveluihin sekä kuntalaisten ja koko henkilöstön osallistamiseen ja hyvinvointiin.

Kunnan yleiskaavayksikkö vastaa kunnan strategisesta yleiskaavoituksesta, osayleiskaavojen laatimisesti sekä muusta pitkän aikavälin aluesuunnittelusta. Sipoon kunnan kaavoitusohjelmaan sisältyy lähivuosina useita merkittäviä yleiskaavoja, kuten koko kunnan strateginen yleiskaava.

Haemme nyt vakinaiseen tehtävään

YLEISKAAVA-ARKKITEHTIA

Yleiskaava-arkkitehtina tehtävänäsi on strategisten hankkeiden ja yleiskaavojen suunnittelu, ohjaaminen, toteutusprosessin koordinointi sekä muut monipuoliset kaavoituksen tehtävät. Kiinnostuitko näköalapaikasta nopeasti kasvavan kunnan palveluksessa?

Katso lisätietoja ja hae tehtävään 2.1.2018 mennessä Sipoon kunnan sivuilla olevan linkin kautta www.sipoo.fi -> Avoimet työpaikat.

sipoo
sibbo

Lisää avoimia työpaikkoja: www.safa.fi

Arsatek. arkkitehtuuria

Etsimme joukkoomme Tampereelle
PROJEKTIARKKITEHTIA

Olet:
- toiminut vastuusuunnittelijana asuntokohteissa ja/tai julkisten rakennusten hankkeissa
- kokenut ArchiCad –käyttäjä
- hankkinut Fise –pätevyyden
- halukas hoitamaan projekteja eri puolella Suomea
- valmis kehittymään pääsuunnittelijan tehtäviin

TOIMISTOARKKITEHTIA

Olet:
- toiminut suunnittelijana asuntokohteissa ja/tai julkisten rakennusten hankkeissa
- ArchiCad –osaaja
- valmis kehittymään suunnittelijana ja ponnistamaan uralla eteenpäin

AVUSTAVIA SUUNNITTELIJOITA / ARKKITEHTIOPISKELIJOITA

Olet:
- ArchiCad –osaaja
- kiinnostunut mallintamisesta ja visualisoinnista
- valmis keräämään kokemusta eri suunnittelutehtävistä

Kerro itsestäsi ja osaamisestasi sähköpostitse osoitteeseen: **arkkitehtuuria@ arsatek.fi**

www.arsatek.fi

Vantaa

Vantaan kaupunkisuunnitteluun haetaan asemakaavoittajaa

Vantaa kasvaa kiihkeällä vauhdilla. Sijainti valtakunnallisesti merkittävien väylien keskellä, yhä kehittyvä raideliikenne ja maan merkittävin kansainvälinen lentokenttä tekevät Vantaasta ainutlaatuisen.

Haemme noin 60 työntekijän joukkoon vahvistusta. Työtehtäväsi on monipuolinen sisältäen asemakaavoja sekä niihin liittyviä suunnitelmia ja selvityksiä. Arvostamme, että olet innostunut ja yhteistyökykyinen ja että tuot mukanasi näkemyksiä hyvästä kaupungista ja uusia työtapoja.

Hae tehtävään sähköisesti rekrytointisivuillamme www.tyonhaku.vantaa.fi. Hakuaika päättyy 17.1.2017 klo 16. Lisätietoja antaa aluearkkitehti Ani Pentinmikko, puh. 040750 7325

www.vantaa.fi/fi/kaavoitus_ja_maankaytto

Haemme mukavaan työyhteisöömme Tapiolaan uusia jäseniä monipuolisiin suunnittelutehtäviin.

ARKKITEHTI

ARKKIT.YO tai RAKENNUSARKKITEHTI

Työvälineinämme ovat Revit ja Autocad.

CJN

Arkkitehtitoimisto CJN Oy

Metsänneidonkuja 6
Spektri Duo
Puh. (09) 4355 300

02130 Espoo
www.cjn.fi
cjnark@cjn.fi

Lisätietoa Eero Valtiala +358 40 044 5903
Hakemukset sähköpostilla eero.valtiala@cjn.fi

JKMM Arkkitehdit

HAKEE TAITAVIA SUUNNITTELIJOITA.

Etsimme joukkoomme kokeneita arkkitehteja ja kahta tehokasta projektiassistenttia. Tietomalliosaaminen katsotaan eduksi. Hakemukset 12.1.2018 mennessä otsikolla "*Töihin JKMM:lle*" osoitteeseen **rekry@jkmm.fi**.

JKMM

Lisää avoimia työpaikkoja: www.safa.fi

TILITOIMISTO A-PALVELU OY
Korkeavuorenkatu 43 D, 00130 HELSINKI
puh. (09) 6801 368
tilitoimisto@apalvelu.fi

Pienoismallitoimisto HELIÖVAARA
www.jaakkoheliovaara.fi
050 4337 499
CNC-työstöt, 3D-tulostus

Haemme sairaalasuunnittelun ammattilaisia ja tietomalliosaajia vaativiin rakennushankkeisiin.
Arvostamme ArchiCAD-osaamista ja vankkaa suunnittelukokemusta.
Hakemukset: work@verstasarkkitehdit.fi

VERSTAS ARCHITECTS

Lapin keskussairaalan laajennus, Rovaniemi

SUOMENLINNAN HOITOKUNTA

Suomenlinnan hoitokunta hakee joukkoonsa

RAKENNUTTAJA-ARKKITEHTIA

Tarjoamme ainutlaatuisen ja innostavan työympäristön sekä organisaation, jossa panostetaan osaamisen kehittämiseen. Pääset mukaan ideoimaan ja toteuttamaan Suomenlinnan restaurointihankkeita ja työskentelemään yhdessä laajan ja kansainvälisen yhteistyöverkoston kanssa.

Tehtävä on vakinainen. Hakuaika päättyy **10.01.2018** kello **16:15**
Lisätietoja: **www.suomenlinnanhoitokunta.fi**
Miia Perkkiö, 0295338302 / miia.perkkio@suomenlinna.fi

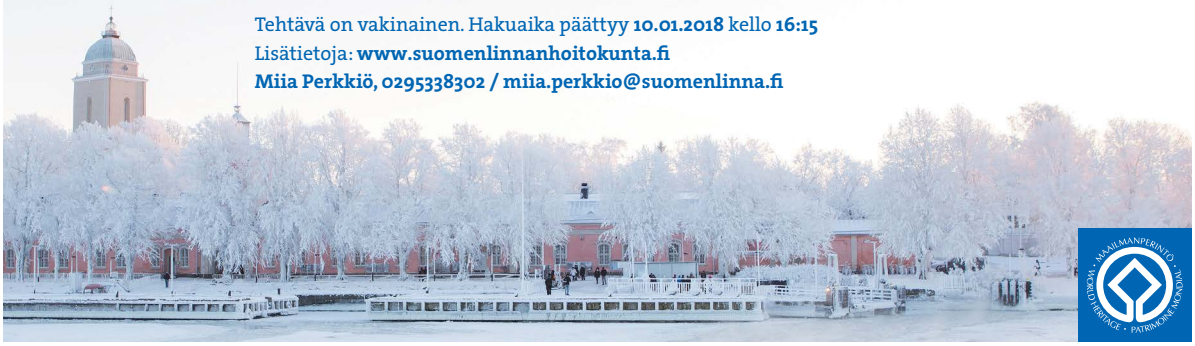

MAAILMANPERINTÖ • WORLD HERITAGE • PATRIMOINE MONDIAL

DURAVIT
Yksilöllisiä ratkaisuja yksityisiin ja julkisiin kylpytiloihin jo vuodesta 1972.
JN
lvi juhani niemi oy
nimismiehenpelto 6, 02770 espoo
puh. 020 7780850 fax 09 8592022
www.lvijuhaniniemi.fi info@lvijuhaniniemi.fi

AKL
Posti Oy

Posti Green

VITREA-PALONSUOJALASIT

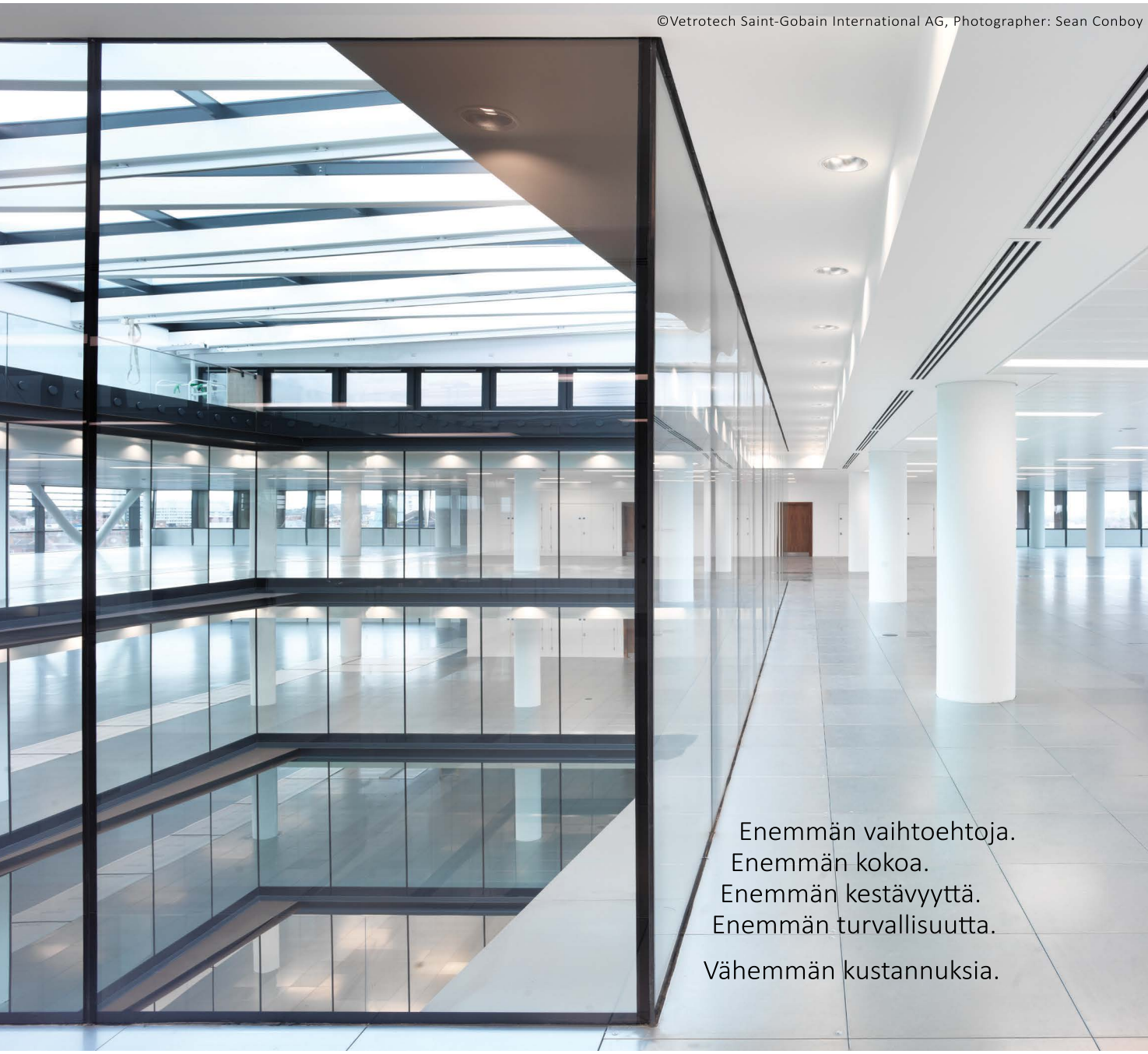

CE

VITREA
ERIKOISLASIT

Lisätietoja:
www.vitrea.fi
09 8190 450